

Art-kino
javna ustanova u kulturi
Krešimirova 2, Rijeka, Hrvatska
Tel.: 051 323 262
Faks: 051 323 275
e-mail: ured@art-kino.hr
OIB: 12254758142
MB: 2998050
Transakcijski račun: 2360000-1102348678
IBAN: HR2423600001102348678
www.art-kino.org

Klasa: 021-10/22-03/4
Ur.br.: 2170/01-21-22-2

Rijeka, 2. veljače 2022.

UPRAVNO VIJEĆE

Predmet: Izvještaj o radu Art-kina u razdoblju od 01. siječnja do 31. prosinca 2021. godine

Zbog izvanrednih okolnosti izazvanih pandemijom virusa COVID-19 koje su se nastavile i u ovoj godini, izvještaj ponovno započinjemo tom činjenicom kako bismo istaknuli važnost njezinog utjecaja na rad svih kulturnih institucija, pa tako i javne ustanove u kulturi Art-kino.

Različite mjere zabrane održavanja programa, ograničavanje broja gledatelja (od 15 do 99), fizičkog distanciranja te provedbi epidemioloških mjera dovele su do otkazivanja, odgađanja i reorganizacije programa, odnosno do nemogućnosti dugoročnog kvalitetnog planiranja, te su utjecale na sve aspekte našeg rada: programe, publiku, financije, organizaciju rada, logistiku i drugo. Istovremeno, ova je kriza još jednom potvrdila velik i nezaobilazan značaj kulture u društvu i njezinu ulogu u jačanju društvene povezanosti tijekom izolacije i karantene.

Art-kino je nastojalo krizu prevladati inovativnošću, kreativnim rješenjima, fleksibilnošću i brzim organizacijskim i programskim prilagodbama. Povremenu nemogućnost održavanja programa u dvoranama nadomjestili smo osmišljavanjem novih sadržaja prilagođenih digitalnim medijima i virtualnoj distribuciji, vodeći računa da digitalni programski formati budu puno širi od pukog prijenosa zbivanja u dvorani i jednostrane komunikacije, odnosno da jačaju povezanost s publikom i pomažu prevladavanju izolacije te da stvaraju nove kulturne sadržaje i komunikacijske vrijednosti. Naša druga prilagodba odnosila se na izmještanje programa na otvorene lokacije čime smo dodatno nastojali jačati gledateljsko iskustvo i stvarati interakciju između filma i javnog prostora. Upravo kako bismo publici nadoknadili periode zatvorenosti tijekom pandemije, *Ljetno Art-kino* bilo je otvoreno od početka lipnja do kraja rujna 2021. Stoga, imamo li u vidu raznolikost prikazanih suvremenih nezavisnih filmskih naslova, broj premijera i gostujućih autorskih ekipa, kinotečne cikluse, obrazovne

i medijacijske programe, jasno je da je Art-kino, kriznim okolnostima unatoč, uspjelo jačati spona sa zajednicom i realizirati kvalitetan program u skladu s visokim estetskim i produkcijskim standardima te svojom javnom ulogom.

Nakon svega, treba još reći kako vjerujemo da će Art-kino i nakon ove krize ostati ključno mjesto riječke kulture i društvenog života, mjesto znanja i zajednice otvorene estetskim izazovima i aktualnim društvenim zbivanjima promatranima kroz objektiv filmske kamere. Naši programi i aktivnosti reflektirat će i nadalje prostor umjetnosti i društvenosti namijenjen različitim dobnim i društvenim skupinama, otvoren istraživanju i otkrivanju. Nastojat ćemo oslušivati i prilagođavati se potrebama zajednice, a našim programom omogućit ćemo kvalitetan kulturni sadržaj za slobodno vrijeme te ćemo graditi kino kao zajednički javni prostor bez obzira na radikalno promijenjene načine društvenosti te gledanja, vrednovanja i distribucije filmova. Posebnu ćemo pažnju posvetiti mlađoj, digitalnoj publici, kao i onoj kojoj kino predstavlja prostor socijalizacije i solidarnosti. Vjerujemo, na kraju, kako će upravo u postpandemijskim vremenima kultura, pa tako i Art-kino, imati ključnu ulogu u oporavku našeg društva te jačanju zajedništva i solidarnosti, a na štetu osjećaja fizičke i društvene izolacije.

Filmski programi

Art-kino nije samo mjesto prikazivanja i gledanja filmova, već i rasprave o njima, edukacije, komunikacije i istraživanja. Zasnvano na raznolikosti pristupa mediju filma, kino je svoje djelovanje usmjerilo u četiri glavna pravca, rad kojih obuhvaća: *filmski program, rad s djecom i mladima, obrazovne i medijacijske programe te podršku filmskoj produkciji*. Time se na jednom mjestu objedinilo prikazivačke, distribucijske i edukacijske funkcije te pružila prilika i drugim dionicima filmskog, kulturnog i obrazovnog sektora u zajedničkom nastojanju cjelovitog razvoja filmske djelatnosti u Rijeci. Art-kino svoju *programsku koncepciju* temelji na umjetničkoj značajnosti, svijesti o obrazovnoj ulozi kulturnih institucija, njihovoj odgovornosti za razvoj cjelovitog kulturnog polja u kojem djeluju te otvorenosti prema potrebama zajednice, a *vrijednosti* svog djelovanja na umjetničkoj izvrsnosti, otvorenosti, društvenoj odgovornosti, predanosti i integritetu te, naravno, znanju.

Filmski program uključuje, osim prikazivačkih, i komponente kao što su edukacija, medijacija, razvoj publike, inovacija, suradnja te programe na sjecištu filma, novih medija i tehnologija. Raznolikost i raznovrsnost programa ostvaruje se ravnopravnim odnosom kako prema suvremenoj domaćoj, europskoj i svjetskoj filmskoj produkciji tako i naslovima iz bogate riznice svjetskog filma koji se raspoređuju po različitim kinotečnim, autorskim, žanrovskim ili tematskim ciklusima, kao i ciklusima eksperimentalnih i amaterskih filmova, revijama namijenjenima ciljanoj publici, programima koji za cilj imaju promoviranje filmske djelatnosti putem organiziranih premijernih prikazivanja filmova nastalih u lokalnoj i nacionalnoj produkciji, zatim specifičnim edukacijskim programima i tome slično.

Na filmskom programu Art-kina u 2021. godini upriličeno je sveukupno 776 projekcija. Broj programa održanih u ovom razdoblju je 263, od čega 231 dugometražni i 31 kratkometražni te jedan multimedijalni događaj (*Prošireno kino*). Ukupan broj prikazanih naslova je 494, a publika je mogla birati između 230 dugometražnih i 264 kratkometražna filma.

U 2021. godini u Art-kinu su održane svečane premijere filmova *Slučajna raskoš prozirnog vodenog rebusa, Nun of your business, Riječki orao, Rock Bozon, Ljubav oko svijeta, Murina, Plavi cvijet, Zbornica* i *Nebesa* uz gostovanje redatelja, glumaca i drugih autorskih i producentskih

suradnika. Razlog smanjenog broja premijera u 2021. godini uzrokovan je, zbog spomenutih okolnosti, odgađanjem distribucije domaćih premijernih naslova i čekanja povoljnijih prilika za njihovo predstavljanje koje se dogodilo u prvoj četvrtini godine. Unatoč navedenom, Art-kino je tijekom ostatka godine nastavilo s održavanjem premijera kao svojom misijom sudjelovanja u promociji i vidljivosti hrvatskog, ali isto tako i lokalnog filmskog stvaralaštva, s ciljem poticanja i osnaživanja audiovizualne djelatnosti, odnosno filmske kulture, što se pokazuje izuzetno važnim u ovim nestabilnim okolnostima. Premijerna prikazivanja doprinose povećanju gledanosti i javne vidljivosti domaćeg filma te izgradnji gledateljskog doživljaja. Art-kino je na nacionalnoj razini prepoznato kao važno mjesto promocije suvremenog domaćeg filma te se u Rijeci odvijaju svečane premijere hrvatskih filmova uz gostovanje filmskih ekipa, nakon kojih slijedi razgovor s autorima, a potom i neformalno druženje u prostorijama kina. Premijerna prikazivanja od iznimnog su značaja za riječku kulturu pa su ova događanja sjajno prihvaćena i čine najposjećeniji dio programa Art-kina.

Premijerno prikazivanje filmova riječkih autora, odnosno autora iz Primorsko-goranske županije, također je bitan dio našeg programa jer pružanjem podrške regionalnoj filmskoj produkciji kroz osiguranje dovoljnog prikazivačkog prostora i promocije filmova, doprinosimo njezinom jačanju i uključivanju filmskih djelatnika u nacionalne i međunarodne okvire filmske djelatnosti, javnoj vidljivosti i gledanosti, čime u konačnici vidljivijom činimo i vlastitu kreativnu specifičnost. Ustanova će nastaviti poticati vidljivost lokalnih produkcija i prikazivanja njihovih filmova te redovito održavati premijere filmova riječkih autora, filmova o Rijeci, kao i filmova snimanih u Rijeci i Primorsko-goranskoj županiji. Također, filmovi koji su ostvarili financijsku potporu posredstvom *Programa javnih potreba u kulturi Grada Rijeke te Sporazumom o suradnji Grada Rijeke i Hrvatskog audiovizualnog centra* (koji je potpisan još 2009. godine) svoju premijeru imaju upravo u Art-kinu.

Tri najgledanija kinotečna programa u 2021. godini bila su *Kultno kino* – u sklopu kojeg su prikazani filmovi: *Fargo*, *Romeo i Julija*, *Thelma i Louise*, *WR - Misterije organizma* i *Monty Python: Smisao života* – te *Ljubav u doba korone* i *Ljubav u doba korone 2*, dok su od tri najgledanija filma iz redovne distribucije dva domaća naslova: *Ljubav oko svijeta* i *Murina*, a treći je europski film *Otac*.

Filmski program Art-kina u 2021. godini započeo je 10. siječnja paralelnim prikazivanjem filmova iz redovne distribucije te ciklusom filmova iz posebnog, kinotečnog programa pod prigodnim nazivom *Ljubav u doba korone*, koji je bio sastavljen od filmova za mlađe i starije generacije, a prikazivali su se tijekom četiri siječanjske nedjelje. U ranijem terminu koji je išao u 16 sati na filmskom programu ciklusa za mlađe našli su se Disneyjevi animirani klasici koji su se prikazivali u originalnoj verziji s hrvatskim titlovima: *Snjeguljica i sedam patuljaka* (1937), *Pepeljuga* (1950), *Dama i skitnica* (1955) te *Trnoružica* (1959). U kasnijem dijelu programa za starije koji se održavao u 18 sati na repertoaru kina našle su se četiri nagrađivane ljubavne drame: *Sjaj u travi* (Elia Kazan, 1961), *Djevojka koju sam volio* (Sidney Pollack, 1973), *Reci bilo što* (Cameron Crowe, 1989) i *Mostovi okruga Madison* (Clint Eastwood, 1995). Program *Ljubav u doba korone* organiziran je sa željom da se publici Art-kina ponudi ponešto drugačiji tip ciklusa, onaj romantičnog predznaka, kako bi se uz filmove ljubavne tematike makar idejno nadomjestio osjećaj sveprisutne fizičke distance uzrokovane koronavirusom. Stoga je programom stavljen naglasak na posve eskapistički karakter filmskih djela koji je objedinio naslove za sve generacije gledatelja – za mlađe uzraste Disneyjeve animirane ljubavne klasike, a za odrasle kultne ljubavne drame. Zbog velikog interesa publike inicijalni je program u veljači proširen nastavkom *Ljubav u doba korone 2*, kako bi se njime obuhvatilo kultne romantične naslove ovog stoljeća i novije animirane klasike. Iz ciklusa bi trebalo istaknuti film *Sjaj u travi* (E. Kazan), koji je u ljubavnu priču o dvoje tinejdžera (Natalie Wood i Warren Beatty) upleo i motiv potisnute seksualne želje koja se ne može realizirati zbog prevladavajućeg morala zajednice i rigidnih roditeljskih stavova, potom *Djevojka koju sam volio* (S. Pollack), u kojem se propituju granice ljubavi

dvoje potpuno oprečnih karaktera (Barbara Streisand i Robert Redford) te *Mostovi okruga Madison* (C. Eastwood), priča o slučajnoj i kratkotrajnoj romansi dvoje sredovječnih ljudi (Meryl Streep i Clint Eastwood).

Na siječanjском redovnom programu našla su se i dva filma iz selekcije prošlogodišnjeg *Riječkog filmskog foruma*: najnagrađivaniji dokumentarni film u 2020. godini koji govori o tragičnim događajima koji su zadesili sirijski grad Alep *Za Samu* (Waad al-Kateab i Edward Watts) te vrlo zapaženi film o nastajanju glazbenog albuma *The Hope Six Demolition Project* britanske glazbenice PJ Harvey *A dog called Money* (Seamus Murphy).

Kultno kino na programu Art-kina nalazi se od rujna 2016. godine. Programom nastojimo prikazati umjetnički bitna, generacijski obilježena ili na druge načine istaknuta filmska ostvarenja, uz povremenu uvodnu riječ filmskog stručnjaka. Program se pokazao vrlo uspješnim jer svaka projekcija privuče brojnu, generacijski šaroliku publiku, koju, treba istaknuti, većinom čine mladi. Prvo prošlogodišnje izdanje programa održalo se 22. siječnja kada je prikazan film *Fargo* (1996) američkog redateljskog dvojca Joela i Ethana Coena s njihovom glumačkom muzom Frances McDormand u glavnoj ulozi, a povodom dvadeset i pete obljetnice filma. Prema ocjeni kritike radi se o filmskoj posveti film *noiru* koja nizom pomaknutih stilskih postupaka donosi jedinstvenu kriminalističku, autorski osviještenu priču. Film krase jednostavan, ironično-realističan ton upečatljivog smisla za humor, a pored izuzetnih režijskih i scenarističkih rješenja braće Coen, *Fargo* ostaje upamćen po setu živopisnih likova i izuzetnih glumačkih kreacija. Film je osvojio dva Oscara, za najbolji originalni scenarij i najbolju glavnu glumicu, a dobitnik je i nagrade BAFTA te nagrade za najboljeg redatelja na Filmskom festivalu u Cannesu. Film je zbog ograničenog broja sjedala i interesa javnosti prikazan u još dva termina: 26. i 28. siječnja.

29. siječnja na programu Art-kina svoju je neslužbenu premijeru imao film bosansko-hercegovačke redateljice Jasmile Žbanić *Quo vadis, Aida?*, prošlogodišnji kandidat za Oscara u kategoriji najboljeg međunarodnog filma, koji se bavi događajima vezanima neposredno uza pad srebreničke enklave i tragičnim posljedicama koje su iza toga uslijedile. Film je svoju premijeru imao 2020. godine na 77. izdanju Venecijanskog filmskog festivala, a nakon Mostre prikazan je na nizu filmskih festivala, uglavnom u *online* izdanjima, na kojima je dosad osvojio čitavu nisku priznanja i nagrada, a od samog početka svojeg prikazivanja prate ga hvalospjevi filmskih kritičara, kao i ostale kulturne javnosti. Film se isprva u regiji prikazivao putem *on demand* opcije, a ovo je bilo njegovo prvo premijerno prikazivanje u hrvatskim kinima. Na 34. dodjeli nagrada Europske filmske akademije (European Film Awards), film Jasmile Žbanić osvojio je čak tri nagrade: Najbolji europski film, Najbolja europska redateljica i Najbolja europska glumica (Jasna Đuričić).

Na redovnom programu Art-kina u siječnju su se našli sljedeći filmovi: *O jednoj mladosti* (I. Ramljak), *Jedriličarke s broda Maiden* (A. Holmes), *Otac* (S. Golubović), *Undine* (C. Petzold), *Ponoćna obitelj* (L. Lorentzen) i *Kumek* (D. Juričan), dok su u sklopu Obiteljskog programa prikazana dva animirana filma: ovogodišnji kandidat za Oscara *Duša* (P. Docter i K. Powers) te *Putovanje jednog princa* (J-F. Laguionie i X. Picard).

Na programu u veljači prikazani su u redovnom programu filmovi: *O beskraju* (R. Andersson), *Quo vadis, Aida?*, *Yalda, noć oprosta* (M. Bakhshi), *Bračne nevjere* (M. O'Rowe), *Najljepše godine* (G. Muccino), a na Obiteljskom programu *Duša* i *Tvornica snova* (K. Hagen Jensen i T. Zinck).

12. veljače premijerno je prikazan eksperimentalni animirani film *Slučajna raskoš prozirnog vodenog rebusa* hrvatskog animatora Dalibora Barića koji, pored režije i scenarija, potpisuje i animaciju, kompoziting, montažu i glazbu, dok su likove glasovno oblikovali glumci Rakan Rushaidat,

Ana Vilenica, Frano Mašković, Nikša Marinović, Mario Kovač, Željka Vevec, Boris Bakal i Pavlica Brazzoduro Bajsić. Samoju premijeri prisustvovala je glumica Ana Vilenica. Film je u 2021. godinu ušao s tri nominacije za prestižne nagrade iz svijeta animacije: Satellite, Annie i Oscar. Prvu nagradu dodjeljuje Međunarodna novinarska akademija (International Press Academy), drugu Međunarodno udruženje animiranoga filma (The International Animated Film Society, ASIFA-Hollywood) te treću Američka akademija filmske umjetnosti i znanosti (Academy of Motion Picture Arts and Sciences). *Slučajna raskoš prozirnog vodenog rebusa* nastala je uz potporu Hrvatskog audiovizualnog centra i Grada Rijeke.

Na programu *Kultnog kina* 13. veljače našao se film *Romeo i Julija* (1996) australsko-američkog redatelja Baza Luhrmanna, drugi dio autorove *red curtain* trilogije, a radi se o suvremenoj adaptaciji najpoznatije ljubavne tragedije elizabetinskog dramatičara Williama Shakespearea koja je zadržala originalni tekst djela, ali je, poput filmova *Priča sa zapadne strane* (Robert Wise i Jerome Robbins) i *Kineska djevojka* (Abel Ferrara), radnju transponirala u današnje vrijeme. Glavne likove, nesretne ljubavnike utjelovile su ondašnje tinejdžerske zvijezde Claire Danes i Leonardo DiCaprio, a potonji je za svoju ulogu na 47. Berlinaleu nagrađen Srebrnim medvjedom za najboljeg glumca. Film se zbog ograničenog broja mjesta i velikog interesa publike prikazivao u repriznim terminima 14. i 15. veljače.

Nastavak programa kojim je započela nova filmska godina Art-kina, ovaj put pod nazivom *Ljubav u doba korone 2*, krenuo je 19. i trajao do 28. veljače. Koncept je ostao isti: raniji termin bio je predviđen za mlađe uzraste, a kasniji za ponešto starije. Program za mlađe, koji se održavao u vremenskim terminima u 15 i 17 sati, činilo je pet animiranih romansi novijeg datuma: *Aladin* (1992), *Mala sirena* (1989), *Anastazija* (1997), *Princeza i žabac* (2009) te *Heraklo* (1997). Drugi je dio ciklusa bio sastavljen od šest filmova koji pričaju šest romantičnih sudbina ovog stoljeća: *Ljubav i košarka* (Gina Prince-Bythewood, 2000), *Moulin Rouge* (Baz Luhrmann, 2001), *Garden State* (Zach Braff, 2004), *Prije sumraka* (Richard Linklater, 2004), *(500) dana ljubavi* (Marc Webb, 2009) i *Ta luda ljubav* (Glenn Ficarra i John Requa, 2011).

25. i 26. veljače održano je četrnaesto izdanje festivala *Filmske mutacije: Festival nevidljivog filma* koji umjetnička organizacija Film-protufilm, predvođena filmologinjom Tanjom Vrvilo, radi u suradnji s Art-kinom. Program je predstavljao nastavak ranijeg izdanja (naziva *Film + Moć*) kojim je otvoren filmski segment programskog pravca *Doba moći*, sastavnog dijela projekta Rijeka 2020 – Europska prijestolnica kulture. *Kino krises* je u fokusu imao heterotopijsku narav suvremenog poimanja kina sučeljenog s vlastitim raslojavanjem u prostorima *streaming* platformi. Program je započeo 25. veljače filmom francuske dokumentaristice Anne-Laure de Franssu *Sou Hami, Strah noći* (2010), dok je službeno otvaranje Filmskih mutacija bilo rezervirano za film *Revolucija Zanj* (2013) gosta festivala, jednog od najvažnijih alžirskih suvremenih filmskih umjetnika, redatelja, scenarista i fotografa Tariqa Téguie. Istog dana, s terminom u 21 sat, prikazan je i autorov kratkometražni film *Gdje si, Tariq Téguia?* (2015), nakon kojeg se trebao održati razgovor s Téguijom o njegovim politikama neslaganja i slikama međuprostora, a u kojem su trebali sudjelovati Tanja Vrvilo i filmski kritičar Dragan Rubeša. Razgovor se, međutim, zbog komplikacija s letom i autorovim dolaskom u Rijeku, održao sljedećeg dana, nakon projekcije njegovog drugog cjelovečernjeg filma *Gabbla* (2008). Završni termin festivala, u 20 sati, bio je rezerviran za film Abela Ferrare *Sibir* (2019), koji je svoju premijeru imao na prošlogodišnjem Berlinaleu.

U sklopu programa Rijeka 2020 – Europska prijestolnica kulture, te u suradnji Udruge 25 FPS iz Zagreba i Art-kina kroz program *Tektonske neizvjesnosti*, 4. ožujka predstavljen je pedesetominutni multimedijalni koncept proširenog kina *Colonello Futurista* u izvedbi zagrebačkog umjetničkog kolektiva Sonvoyce on Source. Radi se o intermedijском triptihu – glazbeni koncert, teatarsko

uprizorenje i filmska projekcija u jednom – čiju režiju potpisuje Vladislav Knežević, a izvođači su Tanja Vrvilo, Damir Bartol Indoš i Mirko Soldano. Sam projekt posvećen je futurizmu, radikalnom umjetničkom pokretu iz razdoblja rane avangarde, a referira se na njegova tri talijanska predstavnika: glazbenika Luigija Russolu i njegov manifest *L'arte dei rumori (Umjetnost buke)*, vojnog časnika Giuseppea Rosignolija koji je postao poznat po zračnim futurističkim akcijama i slikara Giacoma Ballu, te je pokušaj stvaranja konteksta za moguća nova čitanja kompleksnog futurističkog nasljeđa. Zvuk i glazbu *Colonella* potpisuju Alen i Nenad Sinkauz, ton Hrvoje Pelicarić, dok je za dodatnu animaciju i postprodukciju slike zadužen Mario Kalogjera.

U sklopu programa *Ženijalni dani*, koji je trajao od 6. do 8. ožujka, u Art-kinu su prikazana dva igrana i jedan dokumentarni film. Program je otvoren filmom *Usidjelice* izraelskih dokumentaristica i producentica Shosh Shlam i Hille Medalie kojim autorice istražuju kineski fenomen znan kao *sheng nu* ili *usidjelice*, što je termin kojim se označavaju uglavnom obrazovane i neudate žene starije od 27 godina koje nemaju djecu, a koji je direktna posljedica tzv. politike jednog djeteta. Uslijedio je film *Djevojka koja obećava*, crnohumorni triler, ujedno i debitantsko ostvarenje, britanske spisateljice, glumice i redateljice Emerald Fennell koji je svoju premijeru imao na prošlogodišnjem Sundance Film Festivalu, a bio je nominiran za Oscara u pet kategorija (Najbolji film, režija, montaža, originalni scenarij i ženska uloga), dok je osvojio onaj za Najbolji originalni scenarij. Drugi igrani naslov bio je poljski film švedskog redatelja Magnusa von Horna *Influencerica* koji se bavi relativno novim fenomenom prisutnim na društvenim mrežama, a prati tri dana u životu *fitness*-influencerice Sylwije, nudeći pogled iza iPod ekrana te narcističke kulture. *Ženijalni dani* provode se u organizaciji Kino mreže povodom obilježavanja Međunarodnog dana žena, a program na velika platna diljem zemlje donosi filmove o ženama i izazovima u današnjem društvu koje ono stavlja pred njih.

Organiziran u suradnji s Veleposlanstvom Republike Indije, u Art-kinu se od 11. do 14. ožujka održavao *Ciklus indijskog filma*, a prikazana su četiri nagrađivana naslova snimljena u proteklom desetljeću. Ciklus je 11. ožujka otvorio višestruko nagrađivani triler *Priča* (2012) redatelja Sujoya Ghosha, a 12. ožujka na programu se našla komična drama *Piku* (2015) redatelja Shoojita Sircara. 13. ožujka ciklus se nastavio biografskom dramom *Manjhi: Čovjek planina* (2015), a zatvorila ga je obiteljska drama *Šampion* (2014) Amola Gupte.

Program *Kultnog kina* nastavljen je 18. ožujka filmom britansko-američkog redatelja Ridleyja Scotta *Thelma i Louise* (1991), koji se prikazivao povodom tridesetogodišnjice njegove premijere. Film je to koji iskače iz autorovog opusa posvećenog žanru i akciji, dakle spektaklu kojim dominiraju tehnička umješnost kreiranja priče i vizualna dojmljivost nad onom psihološkom (*Alien, Blade runner, Black rain, Gladiator...*), no Ridley Scott kao da je znao zašto se upušta u avanturu snimanja filma ceste – kao dominantno muškog žanra – sa ženskim likovima u glavnim ulogama. Ovaj filmski presedan u portretiranju kompleksnih, nestereotipnih ženskih uloga (razbojnice) kumovao je i nastanku feminističkog ogranka u produkciji visokobudžetnih holivudskih filmova. *Thelma i Louise* osvojile su Zlatni globus, a potom i Oscar za najbolji izvorni scenarij, a film je sveukupno bio nominiran u šest kategorija, među kojima su i dvije nominacije za najbolju glavnu žensku ulogu. Film je zbog velikog interesa javnosti i ograničenog broja posjetitelja imao i dva reprizna termina: 22. i 23. ožujka.

Na redovnom programu Art-kina u ožujku prikazani su sljedeći filmovi: *Slučajna raskoš prozirnog vodenog rebusa*, *Fotografija* (R. Batra), *Mauritanac: Dnevnik iz Guantánama* (K. Macdonald), *Ne zaboravi disati* (M. Turk) i *Komarac* (J. N. Pinto) te dva filma nominirana za Oscare: *Minari* (L. I. Chung) i *Još jedna runda* (T. Vinterberg). U obiteljskom programu tijekom vikenda prikazivale su se animirane avanture *Raya i posljednji zmaj* (D. Hall i C. L. Estrada), *Croods 2: Novo doba* (J. Crawford) te *Tvornica snova* i *Duša*.

Jedini program koji se je uspio održati u travnju, točnije 1. travnja, bilo je premijerno prikazivanje dokumentarnog filma *Nun of your business* redateljice Ivane Marinić Kragić koji je nakon toga trebao krenuti u redovnu distribuciju, no zbog odluke Nacionalnog stožera civilne zaštite Republike Hrvatske o uvođenju nužnih epidemioloških mjera za područje Primorsko-goranske županije koje su stupile na snagu 2. travnja, zbog koje su javne ustanove u kulturi – dakle, i Art-kino – ponovno bile zatvorene te sva kulturna događanja otkazana, čitav je program odgođen za svibanj. Isprva je odluka o obustavljanju rada trebala trajati do 17. travnja, ali je naknadno produžena do početka svibnja pa je tako Art-kino svoja vrata za gledatelje otvorilo tek 4. svibnja.

Što se same premijere filma *Nun of your business* tiče, treba još napomenuti kako je isprva bilo zamišljeno da njoj prisustvuju redateljica, producentica i snimateljica filma Ivana Marinić Kragić, glumica Maruška Aras te njegove protagonistice Marita Radovanović i Fanika Ferić, od toga se moralo na kraju odustati zbog postroženja epidemioloških mjera te bolesti glumice pa se njihovo prisustvo učinilo mogućim putem aplikacije Zoom. Inače, film *Nun of your business* svoju je premijeru imao na prošlogodišnjem festivalu dokumentarnog filma ZagrebDox na kojem je osvojio nagradu publike.

Tijekom spomenutog razdoblja u kojem se nije održavao filmski program, Art-kino je ipak svoja vrata držalo otvorena za članove Filmskog kluba koji su u terminu od 10 do 14 sati radnim danima od utorka do četvrtka mogli podizati knjižnu građu iz fundusa Specijalne knjižnice Art-kina koja je u potpunosti posvećena filmskoj umjetnosti, odnosno istraživanju i učenju o njoj. Kako bi se članovima Kluba olakšalo pretraživanje građe ili ih se naprosto inspiriralo u potrazi, kroz mjesec su se na web stranici Kina objavljivale književne preporuke pod nazivom *Četvrtkom čitamo*.

Početak svibanjskog programa koji je, kako je već navedeno, započeo četvrtog u mjesecu obilježili su naslovi iz redovne distribucije, prošlogodišnji dobitnici Oscara, kako bi se gledanje omogućilo posjetiteljima koji zbog ograničenog broja dostupnih mjesta nisu stigli pogledati filmove u ožujku: *Još jedna runda* (Oscar za najbolji međunarodni film), *Minari* (Oscar za najbolju sporednu glumicu) i *Djevojka koja obećava* (Oscar za najbolji originalni scenarij), ili to zbog odgode programa nisu mogli učiniti u travnju: *Zemlja nomada* (Oscar za najbolji film, najbolju redateljicu i najbolju glavnu ulogu).

U nastavku mjeseca nastavili su se prikazivati filmovi iz redovne distribucije koji su bili predviđeni za travanj: *Nun of your business* (Ivana Marinić Kragić), *Zašto skačem* (Jerry Rothwell), nagrađivani dokumentarac kojim se trebalo obilježiti *Svjetski dan svjesnosti o autizmu*, i *Usidjelice* (Shosh Shlam i Hilla Medalia). Novitet na listi bio je dokumentarni film *Izbačeni* (Fredrik Gertten), koji se bavi problemima gentrifikacije i kršenjem prava na stanovanje.

Pred sam kraj mjeseca, točnije od 26. do 29. svibnja, smjestio se program *Ciklus poljskog filma* koji je Art-kino po prvi put organiziralo u suradnji sa Zakladom Wspieram iz Poljske i Poljskom kulturnom udrugom Polonez iz Splita, a čiji se nastavak suradnje očekuje i u ovoj godini. U prošlogodišnji fokus programa stavljani su nagrađivani filmovi nastali u posljednjih nekoliko godina te iznimne i cijenjene europske, odnosno svjetske kinematografije, a radi se o tri igrana te po jednom dokumentarnom i animiranom filmu. Ciklus je 26. svibnja otvorio biografski film *Ikar. Legenda Mietka Kosza* Macieja Pieprzyce o slijepom jazz pijanistu i skladatelju iz zlatnog razdoblja tog žanra u poljskoj glazbi, Mieczysławu Koszu, i njegovom tragičnom svršetku na samom usponu karijere. Idućeg dana, 27. svibnja prikazan je distopijski triler o sukobu dviju patrijarhalnih obitelji čiju su čast prisiljene braniti dvije djevojke, znakovitog naziva *Eastern*, redateljski debi mladog poljskog vizualnog umjetnika Piotra Adamskog, dok se 28. svibnja na repertoaru našao dokumentarni film *Lekcija ljubavi* redateljica Małgorzate Goliszewske i Katarzyne Mateje o 69-godišnjoj domaćici Joli koja se odlučuje na temeljitu promjenu dotadašnjeg života. Dana 29. svibnja na repertoaru je bio film aktualne

tematike *Što dalje odavde* još jednog redatelja mlađe generacije Piotra Domalewskog o tinejdžerki Oli i njezinom putu odrastanja u Irsku u kojoj će se susresti s nepoznatim detaljima očevog pećalbarskog života, dok je ciklus zatvorila animirana biografija poznatog poljskog slikara, performerera i animatora Mariusza Wilczyńskiego *Ubij to i napusti ovaj grad* koji je svoju premijeru imao na prošlogodišnjem Berlinaleu, nagrađenom na uglednom međunarodnom festivalu animiranog filma u Annecyju, a koji na autoru svojstven, groteskno-bizaran način progovara o vlastitim sjećanjima, ali i o svijesti poljskog društva u odumirućoj fazi socijalizma. Ciklus je otvoren prigodnim obraćanjem publici ravnateljice poljskih filmova *Visla* Małgorzate Szlagovske-Skulske te predsjednice Poljske kulturne udruge *Polonez* Monike Waligórske.

Lipanski program započeo je kinotečnim programom *Tragom Ivice Vidovića* povodom obilježavanja deset godina od, eufemistički rečeno, odlaska sa scene Ivice Vidovića, stoga je Art-kino ovom iznimnom kazališnom, filmskom i televizijskom glumcu odlučilo posvetiti retrospektivni program u sklopu kojeg se prikazalo sedam dugometražnih i tri kratkometražna filma koji su na razne načine obilježili njegovu karijeru. Sam program otvoren je u utorak, 1. lipnja gostovanjem Vidovićeve supruge, glumice Gordane Gadžić koja je tom prilikom riječkoj publici predstavila, u društvu s teatrologom i kazališnim kritičarem Borisom Senkerom te filmologom i filmskim kritičarem Željkom Luketićem, monografiju *Hod po rubu, s Ivicom*, u izdanju Školske knjige i Teatra Rugantino, kojoj je Gadžić ujedno i urednica. Sama prezentacija bila je idealna prilika da se kaže nešto više o liku i djelu samog umjetnika, kao i o dosezima, specifičnostima te značaju njegovog glumačkog talenta. Program se istog dana nastavio filmom otvorenja, u dvorani Art-kina, dugometražnim prvijencem Antuna Vrdoljaka *Kad čuješ zvona* (1969), filmom kojim je Vidović zvanično započeo svoju filmsku karijeru. Idućeg dana, u srijedu, 2. lipnja na repertoaru se je našao redateljski vrhunac Živojina Pavlovića *Zaseda* (1969), dok se u petak, 4. lipnja, prikazao prvi od tri kratka filma nedavno preminulog redatelja Bogdana Žižića, njegovo najnagrađivanije djelo tog metra *Putovanje* (1972), te cjelovečernje ostvarenje Fadila Hadžića *Idu dani* (1970). U subotu, 5. lipnja, repertoar je započeo kratkometražnim filmom *Madeleine, mon amour!* (1972), a nastavio se filmom *WR – Misterije organizma* (1971) Dušana Makavejeva, koji i u glumčevu opusu predstavlja posebnost. U nedjelju se, 6. lipnja, program nastavio još jednim Žižićevim filmom kratkog metra *Posljednja utrka* (1975) te dugometražnim filmom Vanče Kljakovića *Kužiš stari moj* (1973), nastalom prema istoimenom romanu Zvonimira Majdaka. U ponedjeljak, 7. lipnja, prikazao se film Zorana Tadića *Ritam zločina* (1981), nastao prema pričama Pavla Pavličića, dok se zadnjeg dana retrospektive, 8. lipnja, program zatvorio još jednim Tadićevim filmom *Čovjek koji je volio sprovođe* (1989), za koji je scenarij napisao hrvatski književnik Dubravko Jelačić Bužimski. Program retrospektive omogućile su, uz Jadran film i Zagreb film te Centar film iz Beograda, čak četiri kinoteke: Hrvatska, Slovenska, Jugoslovenska te Arsenal (iz Berlina).

Još jedno izdanje Kultnog kina održano je 9. lipnja, a prikazan je najkontroverzniji jugoslavenski film u režiji Dušana Makavejeva *WR – Misterije organizma* (1971). Iza početnih inicijala filma krije se ime osporavanog, ozloglašnog i opstruiranog psihoanalitičara i marksista Wilhelma Reicha koji je život skončao u američkom zatvoru, dok su mu knjige doživjele istu onu sudbinu koju su im namijenili nacisti na svojoj poznatoj lomači od koje je taj čovjek i pobjegao. No film je sve samo ne dokumentarni ili biografski prikaz života ovog autora, već pljuska u lice svakoj oholosti ljudske ideje koja si utvara da je konačni obrazac savršeno uređenog društva. To je drugi dio naziva ovog najpoznatijeg zabranjenog bez zabrane jugoslavenskog filma i *stvarnog klasika istočnoeuropske alternative* (J. Pavičić). Jer osnova je radnje oslobođena ljubav kao zamašnjak za pokretanje prave istinske revolucije kao izraza čovjekove težnje za slobodom date kroz likove mlade jugoslavenske komunistkinje Milene (Dravić) te sovjetskog i svjetskog prvaka u umjetničkom klizanju Vladimira Ilijića (Ivica Vidović). Sukob kao osnova pristupa problemu koji se njihovim odnosom propituje ustvari je politička alegorija viđena očima samoga Reicha: revolucija nije samo pitanje klasnog, već i

seksualnog oslobođenja! *Misterije organizma* osvojile su nagrade Interfilm i FIPRESCI u Berlinu, Luis Buñuel u Cannesu, Zlatni Hugo u Chicagu (1971), kao i nagradu L'age d'or Belgijske kraljevske kinoteke (1973). O značaju ovog filma u svjetskoj kinematografiji prije same projekcije govorio je stalni suradnik Art-kina, filmski kritičar i programski suradnik nekoliko hrvatskih i regionalnih festivala Dragan Rubeša.

Ljetno Art-kino prošle je godine svoja dvorišna vrata otvorilo 10. lipnja, a prikazan je novi film Dalibora Matanića *Zora*, drugi dio njegove Trilogije Sunca, koji je svoju svjetsku premijeru imao prošle godine na *najmlađem festivalu A kategorije* Black Nights Film Festivalu u Tallinnu.

U lipnju se već tradicionalno održalo i gostovanje Animafesta Zagreb, drugog najstarijeg živućeg festivala animacije u svijetu, koji se na programu Art-kina našao u terminu od 12. do 13. lipnja. Prošlogodišnji fokus 31. izdanja festivala stavljen je na teme ljubavi i erotike, a program se sastojao od četiri seta filmova podijeljenih u dva dana. Prvog dana na rasporedu su bili programi *Erotika* i *CEE Animation Festival Network*, a drugog *Ljubavi* i *Best of Animafest 2021*. U sklopu *Erotike* prikazano je jedanaest filmova kojima uglavnom mlađi autori, kako i tematska odrednica govori, progovaraju o pitanjima erosa i njegovom poimanju u različitim prostorno-vremenskim odrednicama. U programu *CEE Animation Festival Network* nazvanom *Bicikli, živine i vešmašine*, koji je kurirao rumunjski producent i umjetnički direktor festivala Animest Mihai Mitrică, prikazano je deset filmova u sklopu festivalske mreže CEE Animationa, što je jedna od aktivnosti te organizacije koja se bavi razvojem i promocijom animacije u više od 20 zemalja središnje i istočne Europe. U sklopu programa *Ljubavi* prikazano je deset filmova kojima je zajednički motiv interpretacija ljubavi, dok je u programu zatvaranja *Best of Animafest 2021* prikazana selekcija od šest nagrađenih filmova ovogodišnjeg izdanja Animafesta Zagreb. Oni su poimence: *Vidiš li ih ti?* (Bruno Razum) – Najbolji hrvatski film, *Ovdje sam* (Jestem tutaj, Julia Orlik) – Najbolji studentski film, *Četvrti zid* (Divare Chaharom, Mahboobeh Kalae) – Nagrada Zlatko Grgić iz velikog natjecanja, *Maalbeek* (Ismaël Joffroy Chandoutis) – Zlatni Zagreb iz velikog natjecanja, *Noćni autobus* (夜車, Joe Hsieh) – Grand Prix i *Roda* (Toonekurg, Lucija Mrzljak i Morten Tšinakov) – Nagrada publike.

Sljedeći važan događaj u lipnju bila je premijera dokumentarnog filma *Riječki orao* autorskog tandema Velimir Grgić (scenarij) i Dario Lonjak (režija). *Riječ* je o filmu snimanom na autentičnim lokacijama Kvarnera i Lombardije – na imanju *Vittoriale degli Italiani* smještenom na obalama jezera Garda koji je Gabriele D'Annunzio pretvorio u muzej posvećen svim poginulim talijanskim vojnicima – koji kroz priču o donedavno nepoznatoj sudbini odsječene glave orla donosi, uz pomoć bogate arhivske građe, novi pogled na život i djelo kontroverznog talijanskog pisca te na njegov utopistički projekt koji je po tko zna koji put do tad dijalektički započeo *erosom* pa skončao *thanatosom*. Razgovor s autorima filma koji se odvio nakon premijerne projekcije vodio je novinar i radijski voditelj Dražen Zima. Film je inače nastao uz potporu Programa javnih potreba u kulturi Grada Rijeke.

U srijedu 23. lipnja održala se *Filmska tribina HDFK-a: Razgovori o Bojama* u suorganizaciji s Hrvatskim društvom filmskih kritičara u kojem su sudjelovali filmska kritičarka Dina Pokrajac te filmski kritičari Dragan Rubeša i Hrvoje Pukšec, čime je otvoren autorski program *Kieślowski srijedom* kojim se Art-kino odlučilo prisjetiti opusa jednog od najpoznatijih poljskih redatelja Krzysztofa Kieślowskog povodom obilježavanja 80 godina od rođenja i 25 godina od njegove smrti. Uz Wajdu, Polanskog, Zanussija i Skolimowskog, radi se o zasigurno jednom od najpoznatijih poljskih redatelja koji je za razliku od njih priznanje struke i kritike izvan Poljske stekao s izvjesnim zakašnjenjem, nakon što je već snimio nekoliko igranih filmova, kao i brojne nagrađivane dokumentarne filmove kojima je privukao pažnju domaće javnosti i stekao reputaciju angažiranog i kritici naklonog autora, onog koji je sklon nadmudrivati se sa sistemom kojeg nastoji razobličiti. Ciklus kojim se Art-kino odlučilo prisjetiti opusa ovog intrigantnog autora obuhvatilo je filmove iz njegove druge faze koja je označena

njegovim odmakom od konkretnog i uzletom prema metafizičkom i slučajnom. Program je nakon diskurzivnog programa nastavljen autorovim filmom *Plavo* (1993), prvim iz tzv. trilogije boja – inspiriranom bojama francuske zastave i idealima iz njezinog revolucionarnog razdoblja: slobodom, jedinstvom i bratstvom – a nastavljen je 30. lipnja filmom *Bijelo* (1994). Ciklus se nastavio i idućeg mjeseca, točnije 7. srpnja, sa završnim dijelom trilogije *Crveno* (1994), potom je 14. srpnja prikazana njegova prva inozemna koprodukcija *Veronikin dvostruki život* (1991) koja je na kanskom festivalu osvojila čak tri nagrade, dok se 21. srpnja na programu našlo njegovo najkontroverznije djelo *Kratki film o ubijanju* (1988), a ciklus se završio 28. srpnja filmom *Slučajnost* (1987) koji je nagovijestio nove trendove u njegovu redateljskom radu.

Počevši od same ideje iznesene u *Nacionalnoj strategiji poticanja čitanja za razdoblje od 2017. do 2022. godine* pa do područja izvorne djelatnosti Art-kina – razumijevanje filma putem medijskog opismenjavanja – prošle je godine pokrenut projekt sufinanciran od strane Ministarstva kulture i medija u sklopu programa *Godina čitanja 2021.* pod nazivom *Adaptacija. Čitanje filma*, i to s namjerom povezivanja filma i književnosti, čiji je primarni cilj bio poticanje kako čitanja knjiga i gledanja filmova tako i razumijevanja tih umjetničkih formi putem uspoređivanja sličnosti i razlika njihovih izražajnih sredstava čemu je, u konačnici, cilj pokušaj stvaranja upućenijeg konzumenta kulturnih sadržaja. Poticaj za njegov nastanak nalazi se u činjenici da književnost predstavlja neiscrpno vrelo za filmsku umjetnost pa su tako brojni filmovi nastali upravo kao adaptacija određenog književnog djela. U programu su sudjelovali autori (književnici, scenaristi i redatelji) te moderatori diskusija (književnici, novinari, profesori i kritičari), a za potrebe projekta oformljen je i Čitateljski klub koji je bio njegov glavni protagonist. Projekt *Adaptacija. Čitanje filma* bio je sastavljen od pet dijelova posvećenih istom tolikom broju knjiga i filmova kojima se htjelo obuhvatiti što širi krug čitateljskih dobnih skupina. Tim uključivanjem žanrovski raznovrsnih naslova, kao i širokog raspona ciljane dobne skupine, naposljetku je stvorena jedna nova kompaktna grupa (čitateljski klub).

Program projekta *Adaptacija. Čitanje filma* – u čijem su fokusu bila domaća književna djela i filmovi – započeo je 24. lipnja s prvim susretom čitateljskog kluba koji je zbog brojnosti zainteresiranih bio podijeljen u dvije grupe; tema njihove rasprave bila je knjiga Ante Tomića *Što je muškarac bez brkova*, a moderator diskusije bio je novinar i književnik Zoran Krušvar. Članovi kluba bili su pozvani sudjelovati u kvizu koji je osmišljen za tu priliku, a svi oni koji su ga riješili ispravno osvojili su karte za filmsku projekciju istoimene adaptacije Tomićeve knjige u režiji Hrvoja Hribara koja se održala 29. lipnja. Prije same projekcije upriličen je razgovor kojeg je također moderirao Zoran Krušvar, a sudionici su bili, dakako, pisac knjige i koscenarist Ante Tomić te pisac scenarija i redatelj filma Hrvoja Hribar. Nakon projekcije gledatelji su imali priliku razgovarati s gostima.

U sklopu *Festivala mediteranskog filma Split*, koji se prošle godine paralelno zatvarao i u Rijeci, u Ljetnom Art-kinu, 25. i 26. lipnja, prikazana su dva filma nagrađena na Black Nights Film Festivalu u Tallinnu 2020. godine – prvi američko-turske redateljice Nisan Dağ *Još jedan dah* (Najbolja redateljica) te bugarskog redatelja Strah Ivajla Hristova (Najbolji film). Program festivala nastavljen je i tijekom srpnja, a uz spomenute filmove nadopunjen s još jednim nagrađivanim naslovom, onim redatelja Philippea Lacôtea *Noć kraljeva*.

Na redovnom lipanjskom programu našli su se sljedeći naslovi: *Moj brat lovi dinosaure* (2019), *Još jedna runda* (2020) i *Tereza37* (2020).

Prvog dana srpnja održana je premijera muzičkog dokumentarca Bernardina Modrića *Rock Bozon* koji se bavi stanjem riječke rock scene, a uz njega je prikazan i dugoočekivani *Dugosvirajući Rock*, dokumentarni film istog žanra koji prati rad *LP ROCK udruge riječkih rockera šezdesetih*. Samo

premijeri prisustvovao je i autor s kojim je nakon projekcija uslijedio razgovor. Filmovi su se u još nekoliko termina našli na redovnom srpanjskom filmskom programu.

U ponedjeljak 5. srpnja u Ljetnom Art-kinu održana je premijera domaćeg dokumentarnog filma *Ljubav oko svijeta* Anđele i Davora Rostuhara. Jedno univerzalno pitanje (Što je to ljubav?) i zajednička strast prema putovanju naveli su Rostuharove da svoje bračno putovanje pretvore u istraživanje koje se protegnulo na šest kontinenata, trideset zemalja i više od dvije stotine ljudi kojima su postavljali isti set pitanja o ljubavi i njezinom značenju. Od prikupljenog filmskog materijala autorski je par složio dokumentarni kolaž nazvan *Ljubav oko svijeta* koji prikazuje ukupno 33 raznolika poimanja ljubavi i partnerstva u različitim kulturama diljem svijeta. Riječkoj premijeri filma prisustvovali su i sami autori s kojima je nakon projekcije uslijedio razgovor.

Nastavak projekta *Adaptacija. Čitanje filma* – posvećen knjizi spisateljice Dubravke Ugrešić *Štefica Cvek u raljama života* i filmu redatelja Rajka Grlića *U raljama života* – održan je, također, u dva termina, i to čitateljski u utorak 13. srpnja, a razgovorno-gledateljski 15. srpnja. Inače, u pisanju scenarija za spomenuti film pored redatelja Grlića sudjelovala je i sama autorica romana, i ta je suradnja urodila jednom od uspješnijih filmskih adaptacija u jugoslavenskoj kinematografiji koja je za onovremeni Ugrešićkin vrlo popularan postmodernistički literarni predložak uspjela iznaći odgovarajuće 'audiovizualne ekvivalente', tako da je film uspješno zaživio vlastitim životom, postavši još jednim redateljevim hitom kod publike i kritike, da bi kasnije stekao i svojevrsni kulturni status. Film je u Puli osvojio i dvije Zlatne arene. Razgovor s redateljem moderirao je novinar i publicist Velid Đekić, a projekcija filma uslijedila je nakon razgovora. Događaj je održan u Ljetnom Art-kinu.

Redovni srpanjski program Art-kina bio je sastavljen od sljedećih filmova: *Ljeto '85.* (François Ozon, 2020), *Zvuk metala* (Darius Marder, 2019) i *Dani gnjeva* (Guy Ritchie, 2021).

Kolovoški filmski program u cijelosti se održavao u Ljetnom Art-kinu, a na repertoaru su se našli domaća dokumentarna uspješnica autorsko-bračnog para Rostuhar *Ljubav oko svijeta*, potom nagrađivani Oscarovci *Zemlja nomada*, *Još jedna runda*, *Minari* i *Djevojka koja obećava* koji su se prikazivali u repriznim terminima kako bi se omogućilo gledateljima koji zbog ograničenog broja mjesta nisu uspjeli navedene filmove pogledati u onim prijašnjim da to učine u ovim, a kao novi oskarovski naslov na programu se našao i film francuskog redatelja Florian Zeller *Otac* s Antonyjem Hopkinskom u glavnoj ulozi za koju je dobio Oscara za Najbolju mušku glavnu ulogu, dok je redatelj osvojio Nagradu za najbolji scenarij (zajedno sa suradnikom Christopherom Hamptonom).

U novu filmsku sezonu Art-kino je krenulo 7. rujna svečanom riječkom premijerom filma *Murina* redateljice i scenaristice Antonete Alamat Kusijanović, nagrađenim u Cannesu prestižnom Zlatnom kamerom (Camera d'Or) kao najbolji debitantski film u konkurenciji festivala, što je ujedno i najzvučnije priznanje koje je neki hrvatski film osvojio u posljednjih desetak godina. Premijera je održana u dvostrukom terminu, zbog velikog interesa publike, s početkom u 18 sati u dvorani Art-kina te u 20:15 sati u Ljetnom Art-kinu, uz prisustvo glavne glumice Gracije Filipović i producentice Sabine Herak Smoković te drugih članova filmske ekipe.

Sljedeće događanje na programu bilo je novo gostovanje 19. Liburnija Film Festivala u sklopu kojeg su 12. i 13. rujna prikazana tri nagrađena dokumentarna filma, i to prvog dana *Bijeli Božić* Josipa Lukića (Posebno priznanje žirija i nagrada za najbolju montažu) i *Jedna od nas* Đure Gavrana (Nagrada publike) te drugog *Nulti krajolik* Brune Pavića (Nagrada za najbolju fotografiju i nagrada za dizajn zvuka).

Od 14. do 18. rujna u organizaciji producenčke kuće Istra film u Art-kinu je gostovao History Film Festival, riječki filmski festival koji prikazuje i vrednuje isključivo povijesni dokumentarni film, a

koji je prošle godine imao svoje peto izdanje. Festivalska selekcija sastojala se od ukupno 23 filma u konkurenciji, uz širok raspon tema, od ratnih i rasnih sukoba do brojnih drugih globalističkih pojava. Dio natjecateljskog programa publici je ponudio priče o životima poznatih ličnosti i sastava, poput legendarnog jazz trubača Louisa Armstronga, kulturnog sarajevskog benda Indexi, glumaca Louisa de Funèsa i Olega Vidova, redatelja Elije Kazana i mnogih drugih. Zadnjeg dana festivala međunarodni žiri, kojim je predsjedao filmski redatelj Vinko Brešan, dodijelio je Grand Prix austrijskom filmu *Veliko svjetsko kazalište – Salzburg* (2020.), odnosno redateljici Beate Thalberg. Prikazani su sljedeći dugometražni i kratkometražni filmovi: prvog dana, *Sentimentalni* (Sam Soko), *Mali Satchmo* (John Alexander), potom film otvorenja *Demo* (Branko Schmidt) i *Od toga dana* (Slavica Šnur); drugog dana, *Golda* (Sagi Bornstein i Udi Nir), *Droga je smrt* (Mia Donovan), *Utjecaj* (Richard Poplak) i *Vratite mi moju zemlju* (Marcel Mattelsiefen); trećeg dana, *Amerikanac Kazan* (Claire Duguet), *Lude avanture Luisa De Funèsa* (Lucie Cariès), *Lice Anonimusa* (Gary Lang), *Irak: uništenje nacije 1990-2001.* (Jean-Pierre Canet), *Srednja Azija: poziv ISIS-a* (Gulya Mizroeva) i *Opsada* (Andriy Furmanchuk); četvrtog dana, *Crno&Bijelo* (Eluned Zoe Alano i Anna Benner), *Pjesma za voljene* (Kim Han-Seok i Gu Sang-Mo), *Oleg* (Nadia Tass), *Indexi* (Zoran Kubura i Bojan Hadžiabdić) i *Zadnji sastanak* (Peter Butt); te petog dana, *1950. Rat SAD-a i Kine* (Hyung-suk Kim), *Ivan Pavao II: moderni Papa?* (Christiane Ratiney), *Toni Morrison, Black Matter(s)* (Claire Laborey) i *Veliko svjetsko kazalište – Salzburg i njegov festival*. Podrška koju Art-kino pruža riječkim filmskim festivalima u vidu organizacijske i tehničke potpore za cilj ima dodatno osnaživanje lokalne filmske djelatnosti, stoga će se s ovim aktivnostima nastaviti i ubuduće.

Svoje gostovanje u Art-kinu održao je i Motovun Film Festival, a prošle godine ono se odvijalo 19. i 20. rujna. Od prošlogodišnje festivalske selekcije prvog dana prikazani su kratki film *Mekana bića* Ivane Škrabalo i detektivska drama *Assandira* talijanskog redatelja Salvatorea Mereua, a drugog dana kratkometražni film *Skretanje* redateljica Jasne Nanut, Čejen Černić Čanak i Judite Gamulin te meditativni dokumentarac s tragovima apsurdna *Lovci na tartufe* nagrađivanog filmaša Michaela Dwecka i kolege mu Gregoryja Kershawa.

I prošle godine Art-kino je sudjelovalo u programu *LUX nagrada publike (LUX Audience Award)*, filmske nagrade čiji inicijatori su Europski parlament i Europska filmska akademija, a čiji je cilj sudjelovanje europske filmske publike u odabiru najboljeg europskog filma. Nagrada je dodijeljena dokumentarnom filmu *Kolektiv* (2019) rumunjsko-njemačkog redatelja Alexandera Nanaua koji je nastao zahvaljujući višegodišnjim naporima autora da rasvijetli događaje uzrokovane požarom u bukureštanskom klubu Colectiv, prilikom kojeg je smrtno stradalo 27, a bilo ozlijeđeno 180 uglavnom mlađih ljudi. Rezultat istrage bilo je razotkrivanje najvećeg skandala koji se dogodio u Rumunjskoj nakon uvođenja demokracije. Program se odvio 21. rujna, a simultano se održavao u kinima diljem Europe. Nakon projekcije uslijedio je izravni prijenos razgovora s redateljem u kojem je mogla sudjelovati publika iz svih kina uključenih u program. *LUX nagrada publike* provodi se u suradnji Europskog parlamenta s Europskom filmskom akademijom, Europskom komisijom (Potprogram *MEDIA* programa *Kreativna Europa*) i prvom europskom kino mrežom Europa Cinemas čiji je Art-kino član.

Na ovom mjestu treba spomenuti kako je mreža kina Europa Cinemas u suradnji s Europskim parlamentom i programom Venecijanskog filmskog festivala *Giornate degli Autori* (Autorski dani) već jedanaestu godinu zaredom održavala veliku inicijativu *27 TIMES CINEMA* koja 27 mladih europskih filmofila i filmofilki odvodi na Venecijanski filmski festival. Ti su mladi postali dijelom žirija programa *Giornate degli Autori*, kojim su prošle godine predsjedale bugarske redateljice Mina Mileva i Vesela Kazakova, i dodijelili su nagradu (*GdA Director's Award*) najboljem filmu ove dinamične i raznolike selekcije (*Imaculat*, Monica Stan i George Chiper-Lillemark). Pored toga, ovi su kandidati bili i aktivno

uključeni u promociju nove Nagrade LUX europske publike (*LUX Audience Award*) koju, kako je već istaknuto, dodjeljuje Europski parlament i Europska filmska akademija. Art-kino je i prošle godine dobilo poziv da se uključi u inicijativu te odabere, u ovom slučaju, ovogodišnju članicu žirija te ambasadoricu Hrvatske i Art-kina u sklopu programa *27 TIMES CINEMA*. Riječ je o četvrtom odabiru kandidatkinje na razini cijele Hrvatske po preporuci Art-kina.

Treće izdanje programa *Adaptacija. Čitanje filma* nastavljeno je 23. rujna, a u čitateljsko-gledateljskom fokusu bili su komični roman *Osmi povjerenik* Renata Baretića i istoimeni film u režiji Ivana Salaja, prema većinskom mišljenju kritike uspjele ekranizacija nagrađivanog i hvaljenog romana-prvijenca spomenutog novinara i pisca. Sastanak čitateljskog kluba Art-kina koji je vodio novinar i pisac Zoran Krušvar održao se ranije tog mjeseca kako bi se raspravilo o književnom predlošku i time sudionike pripremio za upućenije gledanje filma, dok se sâm razgovor s redateljem odvio nakon projekcije filma pod moderatorskim vodstvom književnika Zorana Žmirića.

Tradicionalno rujansko gostovanje u Art-kinu ima i festival Manhattan Short koji se istovremeno održava diljem svijeta, a publika je njegov glavni žiri. Odabrani kratkometražni filmovi ujedno ispunjavaju i uvjete za utrku za Oscara u kategoriji Najbolji kratki film, a program se sastoji od deset naslova koji su se u Art-kinu prikazivali u dvama terminima: u subotu, 25. te u nedjelju, 26. rujna. Prikazani su sljedeći filmovi: *Smrt rukovanjem* (Hudson Flynn, 2020), *Ganef* (Mark Rosenblatt, 2020), *Loš znak* (Salar Pashtooniar, 2020), *Grubo* (Adam Patterson, 2020), *Archibaldiv sindrom* (Daniel Perez, 2019), *Zbor na saonicama* (Torfinn Iversen, 2020), *Zatvoren prema svjetlu* (Nicola Piovesan, 2021), *Vrijeme je isteklo* (Delphine Montaigne, 2020), *Aurora* (Jo Meuris, 2020) i *Gospodin Kašmir* (Iouri Phillipe Paillé, 2020).

Zadnji, peti rujanski gostujući festival koji se našao na programu Art-kina 30. rujna bio je 25 FPS – Internacionalni festival eksperimentalnog filma i videa, u svojem 17. izdanju. Festival je inače posvećen prikazivanju nezavisnih filmova koji na inovativan način istražuju mogućnosti filmskog jezika, pripovijedanja i samoga medija, a prikazano je pet nagrađenih kratkometražnih filmova iz ovogodišnje selekcije u bloku nazvanom Best of 25 FPS: dobitnici Grand Prix-a Velikog žirija Kanjon Zacharyja Epcara, *Obličje bez činjenice* redateljice Mary Helena Clark te *Mjesto prolaznosti* Sofije Petersen i Shauna Finnerana, potom *U grlu nam cvate cvijeće* redateljice Eve Giolo, dobitnik nagrade Žirija kritike i dobitnik NAGRADE GREEN DCP za hrvatski film u programu *Laci bježi u Mađarsku* mladog hrvatskog redatelja Davida Gaše.

Na redovnom rujanskom filmskom programu Art-kina našli su se igrani filmovi *Respect* (Liesl Tommy, 2021) i *Otac* (Florian Zeller, 2020) te danski dokumentarni film *Djevojčica* (Sébastien Lifschitz, 2020).

Početak listopada započeo je sedmim izdanjem programa *Rendez-vous au cinéma* koji se u Art-kinu i u kinima diljem Hrvatske održava u suradnji s Francuskim institutom u Hrvatskoj – prošle je godine institut imao posebnu obljetnicu, onu stogodišnjice od svog osnutka u Zagrebu i djelovanja na hrvatskom kulturnom prostoru – te Hrvatskim audiovizualnim centrom i Kino mrežom. Program je bio sastavljen od sedam filmskih naslova koji predstavljaju različite estetske trendove francuske kinematografije, a radi se, također, o višestruko nagrađivanim filmovima, od kojih su neki stekli i kulturni status: *Amélie* (Jean-Pierre Jeunet, 2001), *Adelin život* (Abdellatif Kechiche, 2013), *Ludi Pierrot* (Jean-Luc Godard, 1965), *Skafander i leptir* (Julian Schnabel, 2007), *8 žena* (François Ozon, 2002), *Sutra* (Cyril Dion i Mélanie Laurent, 2015) te *Avantura na sjeveru* (Rémi Chayé i Muhammad Omar Faruk, 2015).

U sklopu prošlogodišnjeg izdanja Student Day Festivala Art-kino je u suradnji sa Studentskim zborom Sveučilišta u Rijeci organiziralo posebnu projekciju antologijske argentinske crnohumorne komedije osvete *Divlje priče* Damiána Szifróna. Projekcija filma, prvotno planirana na sveučilišnom Kampusu na otvorenom, zbog loših je vremenskih prilika održana u dvorani Art-kina 5. listopada.

Sljedeći događaj na listopadskom programu bilo je osmo gostovanje Impulse festivala koje se održava u organizaciji udruge Distune Promotion u sklopu kojeg su prikazana dva glazbena dokumentarna filma. 6. listopada festival je otvoren riječkom premijerom srednjometražnog filma *One su tu* redateljice Andrijane Mirne Marin s kojom je održan razgovor nakon projekcije, a 10. listopada prikazan je kratkometražni film *Jedno dobro putovanje* Sare Huskić o riječkom glazbenom sastavu Japanski Premijeri.

Riječka premijera filma *Plavi cvijet* redatelja Zrinka Ogreste održana je 13. listopada uz prisustvo samog autora s kojim je nakon projekcije održan razgovor u kojem je sudjelovala i publika. Film je, inače, svoju svjetsku premijeru imao na 43. Moskovskom međunarodnom filmskom festivalu na kojemu ga je publika izabrala trećim najboljim filmom festivala, a na prošlogodišnjem Pulskom filmskom festivalu osvojio je čak četiri nagrade: Veliku zlatnu arenu – četvrtu po redu, što ovog redatelja čini prvim kojem je to pošlo za rukom – zatim nagradu Zlatna arena za najbolju režiju, Zlatna arena za najbolju žensku glavnu ulogu te Nagradu kritike za najbolji film u Hrvatskom programu.

Četvrto po redu izdanje programa *Adaptacija. Čitanje filma* – održanom u terminima: 11. listopada čitateljski i 15. listopada razgovorno-gledateljski dio – bavilo se romanom hrvatske egzistencijalističke književnosti *Kratki izlet* Antuna Šoljana i istoimenom filmskom adaptacijom u režiji riječkog redatelja Igora Bezinovića, nagrađenom Velikom zlatnom arenom za najbolji film u Puli 2017. godine, koji zajedno s piscem mlađe generacije Antom Zlatkom Stolicom, ujedno i glavnim glumcem u filmu, potpisuje scenarij. Filmsko-čitateljski segment vodio je Zoran Krušvar, dok je filmsko-gledateljski razgovor s redateljem te piscem i glumcem nakon projekcije moderirao Mario Kozina. U program su se uključili i učenice i učenici Prve riječke hrvatske gimnazije.

Četvrto izdanje programa Berlinale Special, kojeg Art-kino provodi u suradnji s Goethe-Institutom Kroatien iz Zagreba, prošle se godine održavalo od 18. do 23. listopada, a prikazano je šest naslova koji su svoju premijeru imali na najprestižnijem njemačkom filmskom festivalu – Berlinaleu. Program je otvoren filmom *Muškarac iz snova* (Marija Schrader), ovogodišnjim njemačkim kandidatom za Oscara u kategoriji Najbolji međunarodni film, a nastavljen je 19. listopada filmom *Dom* međunarodno poznate i priznate glumice i redateljice Franke Potente (*Trči, Lola, trči, Bourneov identitet...*). Idućeg dana prikazana je groteska *Curveball* Johannesesa Nabera, dok se u četvrtak 21. listopada prikazao film *Fabian ili o propasti* Dominika Grafa, adaptacija romana *Fabian* poznatog njemačkog pisca za djecu i odrasle Ericha Kästnera. 22. listopada na repertoaru se našao filmski prvijenac *Zajedljivi susjed* Daniela Brühla, njemačkog glumca s međunarodnom karijerom (*Zbogom Lenjinu!, Nemilosrdni gadovi...*), a program je zatvoren filmom *Krvopije* Juliana Radlmaiera, uvrnutom marksističko-vampirskom tragikomedijom.

Riječka publika 25. listopada imala je jedinstvenu priliku da u sklopu EU projekta *Wom@rts - Women Equal Share In Arts And Creative Industries* (Jednaka zastupljenost žena u području umjetnosti i kreativnih industrija), koju je organizirala Akademija primijenjenih umjetnosti Sveučilišta u Rijeci, dobije uvid u bogatu filmsku arhivu Centra Simone de Beauvoir i prisustvuje projekciji feminističkih dokumentarnih filmova. Ponuđenim programom predstavljena je zbirka ove filmske feminističke arhive iz Pariza, punopravnog partnera EU projekta *Wom@rts-a*, iz koje je za publiku odabrana intrigantna kompilacija šireg dijapazona feminističke filmske dokumentaristike iz cijelog svijeta. Prikazani su sljedeći naslovi: *Adolescentice i nove tehnologije* (Martine Fabre), *Djeca*

seksizma (Angèle Grimaldi), *Kate Millett razgovara o prostituciji s feministkinjama* (Catherine Lahourcade, Anne-Marie Faure-Fraisse, Guérin Syn), *Dosije „Jean-Paul Sartre et Simone de Beauvoir“* (Max Cacopardo), *Fem Do Chi – samoobrana za žene* (Hélène Bourgault, Bénédicte Delesalle) i *Samo izbjegavajte seks* (Carole Roussopoulos).

Sljedeći repertoarni program bio je *Tjedan češkog filma 2021.* koji se održavao od 26. do 30. listopada, a tijekom kojeg je u kinu prikazano pet recentnih filmskih naslova. Program je otvoren projekcijom biografske drame *Šarlatan* poljske redateljice Agnieszke Holland, prošlogodišnjim češkim kandidatom za nagradu Oscar u kategoriji Najbolji međunarodni film. Potom je idućeg dana prikazana povijesna drama *Krajolik u tmini* Bohdana Sláme, 28. listopada novi film renomiranog češkog redatelja Petra Zelenke *Modelar*, psihološko-politički triler s elementima apsurdna. Biografska drama *Havel* Slávka Horáka o češkom dramskom piscu, disidentu i prvom predsjedniku Češke Vaclavu Havelu na programu se našla 29. listopada, dok je *Tjedan češkog filma* zatvorila obiteljska avantura *Gump – pas koji je ljude naučio živjeti* F. A. Brabeca 30. listopada.

Na redovnom programu Art-kina u listopadu su se našli sljedeći naslovi: *Murina, Supernova* (Harry Macqueen, 2020), *Agent Krtica* (Maite Alberdi, 2020), *Plavi cvijet* i *Okus gladi* (Christoffer Boe, 2021).

Povodom obilježavanja Svjetskog dana audiovizualne baštine 2021. godine, u organizaciji Kino Mreže, a u suradnji s Hrvatskim državnim arhivom/Hrvatskom kinotekom, te uz financijsku podršku Zaklade Kultura nova i HAVC-a, kraj listopada i početak studenog – točnije od 28. listopada do 3. studenog – u Art-kinu su donijeli selekciju kratkih dokumentarnih filmova Krste Papića koji su na programu bili 28. listopada: *Halo München* (1968), *Kad te moja čakija ubode* (1968), *Čvor* (1969), *Nek se čuje i naš glas* (1971) i *Mala seoska priredba* (1971), te dva digitalno restaurirana klasika domaće kinematografije: 2. studenog *Tko pjeva, zlo ne misli* (1970.) Kreše Golika i 3. studenog *Ciguli miguli* (1952.) Branka Marjanovića. Ulaz na filmske projekcije bio je slobodan za sve posjetitelje.

U suradnji s Pulskim filmskim festivalom i Austrijskim kulturnim forumom Zagreb u Art-kinu se 3. studenog održala posebna projekcija nagrađivanog austrijskog filma *Hochwald* redateljice Evi Romen u kojem se autorica bavi kompleksnim mozaikom tema konzervativizma malih zajednica, homofobije, PTSP-a, ovisnosti i religijskog ekstremizma. Film je premijerno prikazan na Zurich Film Festivalu 2020. godine na kojem je u sklopu programa Fokus osvojio glavnu nagradu Zlatno oko.

Osmo izdanje *Student International Film Festivala (STIFF)* – jedinog međunarodnog filmskog festivala posvećenog isključivo studentskom i debitantskom filmu – održavalo se u suorganizaciji udruge Filmaktiv, Studentskog kulturnog centra Rijeka, Sveučilišta u Rijeci te Art-kina od 4. do 7. studenog, pod okriljem teme *Tijelo*. Četiri festivalska dana u Art-kinu bila su raspoređena u deset filmskih blokova unutar kojih se prikazalo ukupno 44 igrana, animirana i dokumentarna kratkometražna i srednjometražna filma u selekciji, a održala su se i tri diskurzivna programa, uz popratne programe na drugim gradskim lokacijama. Prvog dana otvoren je festival programom *Munje/Thunders* (ukupno 4 filma), drugog dana prikazani su programi *Amnezija/Amnesia* (4 filma) i *Glitch* (5 filmova), trećeg dana programi *Trka/Sprint* (4 filma), *Male šanse/Little chances* (5 filmova), *Zagrijavanje/Stretching* (4 filma) te u Stroboskop/Strobe light (5 filmova); istog dana održana su i dva diskurzivna programa pod nazivom *Šavovi – Razgovori s autorima*. Zadnjeg dana festivala prikazana su tri programa: *Premještanja/Shifting* (4 filma), *Otisci/Traces* (5 filmova) i *Petlje/Loops* (4 filma), uz treći diskurzivni program. U konačnici su nagrađena dva filma hrvatskih autorica – dokumentarni film Jasmine Beširević *Sad sam ja Irena* i igrani film Sare Grgurić *U šumi* – dok je u kategoriji animirani film pobjedu odnio švicarski film *Ljuske* Samuela Pattheya i Silvain Monneya. U istoj kategoriji posebno priznanje žirija dodijeljeno je još jednom domaćem autoru, Natku Stipanićevu za film *Arka*.

Sljedeći studenački program bio je *Tjedan korejskog filma* koji već tradicionalno u Art-kino donosi recentna ostvarenja južnokorejske kinematografije. Prošlogodišnje izdanje održalo se od 8. do 12. studenog, u suradnji s Veleposlanstvom Republike Koreje u Republici Hrvatskoj, a svečano otvorenje ciklusa započeto je filmom *Zvijeri koje se grebu za slamku*, crnohumornim kriminalističkim trilerom redatelja Kim Yong-hoona nagrađenom na filmskim festivalima u Rotterdamu i Udinama. Idući dan, 9. studenog, na programu je bila drama *Žena koja je bježala* čiju režiju potpisuje Hong Sang-soo, a za kojeg je dobio Srebrnog medvjeda za najbolju režiju u Berlinu 2020. godine. U srijedu, 10. studenog prikazana je *Sretna Chan-Sil*, film na tragu romantične komedije redateljice Kim Cho-hee, no čija priča donosi realne egzistencijalne probleme i kritički prikaz položaja žene u korejskom društvu. Povijesna drama *Fengshui*, u režiji Park Hee-gona, na programu je bila 11. studenog, a *Tjedan korejskog filma* 12. je studenog zaključen nagrađivanim debitantskim filmom redateljice Yoon Dan-bi, dirljivom obiteljskom dramom *Krenuti dalje*.

U organizaciji Udruge Filmaktiv i u suradnji s Art-kinom u prostorima Mini Art-kina, u razdoblju od 7. listopada do 13. studenog, svakog petka i subote održavale su se filmske radionice u sklopu programa *Nova škola dokumentarnog filma* koju je vodio Filmaktivov mentorski tim (Marin Lukanović, Maša Drndić, Sanja Kapidžić, Sara Blažić, Sara Salomon i Ivan Ramljak), a u kojoj je sudjelovalo deset polaznika škole.

Nakon korejskog, uslijedio je *Ciklus japanskog filma 2021.* koji je započeo s programom 17. studenog projekcijom obiteljske znanstveno-fantastične drame *Prekrasna zvijezda*. Radi se o jednom u nizu filmova redatelja Daihachija Yoshide inspiriranih djelima japanskih književnika, u ovom slučaju istoimenim romanom kontroverznog pisca Yukija Mishime objavljenim 1962. godine. U nastavku programa, 19. studenog prikazala se komedija *Banana? U ovo doba noći?* japanskog redatelja Tetsua Maede koja je adaptacija istoimene knjige nefikcionalnog pisca Kazufumija Watanabea o životu Shikana Yasuakija, čovjeka koji je od osamnaeste godine zbog mišićne atrofije bio osuđen na invalidska kolica. Povijesna drama *Iwane: Mač smirenosti* Katsuhidea Motokija koja pripada žanru samurajskog filma (tzv. *jidaigeki*) na programu je bila 20. studenog. Na samom kraju ciklusa, 21. studenog, našla se romansa o odrastanju *Zamalo čudo* redatelja Yûyae Ishiija koji je karijeru posvetio snimanju filmova o nekonvencionalnim i osobenjačkim likovima. Program se provodi u suradnji s Veleposlanstvom Japana u Republici Hrvatskoj.

Gostujući program Zagreb Film Festivala *ZFF putuje* na repertoaru Art-kina našao se od 19. do 21. studenog, a otvoren je filmom *Čovjek koji je prodao svoju kožu* redateljice Kaouther Ben Hania, nominiranom za Oscara u kategoriji Najboljeg međunarodnog filma. Inače, film je nastao prema stvarnom konceptualnom djelu *Tim* belgijskog umjetnika Wima Delvoyea koji je ciriškom voditelju salona za tetoviranje Timu Steineru na leđima izradio tetovažu koju dotični izlaže po svjetskim galerijama i muzejima, a koja će nakon njegove smrti postati 'platno.' Nastavak programa 20. studenog donio je dramu *Nemirni*, novi film belgijskog majstora obiteljske drame Joachima Lafossea, ljubavnu dramu inspiriranu autorovim iskustvom odrastanja uz bipolarnog oca, a prikazana je u natjecateljskom programu Festivala u Cannesu. Zadnjeg dana programa, 21. studenog, prikazana su dva filma: finska drama *Još samo malo* Hamyja Ramezana o obitelji iranskog imigranta koja živi u Finskoj i o stalnom strahu obitelji od dobivanja negativne boravišne dozvole te nagrađivana drama *Oaza Ivana Ikića*, pobjednika Zagreb Film Festivala 2020. godine, o ljubavnom trokutu između dvije djevojke i mladića u Domu za mlade sa posebnim potrebama čije glavne uloge tumače upravo korisnici te institucije.

Treći program nacionalnih kinematografija u studenom bilo je deseto izdanje *Ciklusa turskog filma* koji je u Art-kinu gostovao od 22. do 25. studenog. Ciklus je otvorila sportska drama *Šampion* Ahmeta Katýksiza, bazirana na stvarnoj priči o legendarnom turskom trkačkom konju Bold Point koji

je sredinom devedesetih osvojio impresivnu seriju natjecanja. 23. studenog prikazana je drama *Čudo u ćeliji br. 7* Mehmeta Ade Öztekina o zatvorskom životu mentalno zaostalog oca pogrešno optuženog za ubojstvo. Ciklus je završen prikazivanjem filma *Kisele jabuke* Yilmaza Erdoğan, pričom o tri desetljeća života jedne kurdske obitelji. Ciklus turskog filma Art-kino provodi u suradnji s Hrvatsko-turskim društvom Rijeka, Institutom Yunus Emre i Veleposlanstvom Republike Turske u Zagrebu.

Hrvatska kinopremijera nagrađivanog filma *Zbornica* Sonje Tarokić održala se u Art-kinu u srijedu, 24. studenog, uz gostovanje redateljice, glavne glumice Marine Redžepović te producentice Ankice Jurić Tilić (Kinorama), s kojima je održan razgovor nakon projekcije. Film je, inače, svoju svjetsku premijeru imao na festivalu u Karlovym Varyma, gdje je i nagrađen posebnim priznanjem žirija i priznanjem Ekumenskog žirija. Kao dinamična i režijski vrlo vješto izvedena drama o borbi pojedinke protiv sustava, film je od strane brojnih kritičara proglašen jednim od najboljih domaćih filmova posljednjih godina.

U subotu, 27. studenog započelo je gostovanje partnerskog programa *Sanja Iveković: Make Up-Make Down* koje Art-kino provodi u suradnji s Muzejom moderne i suvremene umjetnosti Rijeka te Filmskim mutacijama: Festivalom nevidljivog filma. Filmska kustosica programa filmologinja je Tanja Vrvilo koja je ujedno moderirala i razgovor sa Sanjom Iveković održan nakon projekcija. Riječ je o prvoj takvoj retrospektivi ove međunarodno priznate likovne, video i konceptualne umjetnice u Hrvatskoj čiji je cilj javnosti omogućiti sustavan pregled njezinog opusa, dotičući ključne tematske okvire u kontekstu širih umjetničkih i društvenih zbivanja i feminističkih intervencija na polju povijesti umjetnosti. Paralelni program videoretrospektive koji se provodi u Art-kinu sastoji se od pet termina – u razdoblju od 27. studenog 2021. do 30. siječnja 2022. – kojima su obuhvaćeni video i filmski radovi Sanje Iveković (neki u partnerstvu s Daliborom Martinisom), ali i drugih feminističkih autorica i kolektiva. U prvom programskom dijelu prikazani su sljedeći naslovi: *No End* (1983), *Chanoyu* (1983), *Crno i bijelo* (1985), *Glas tišine* (1987-89), *The Bride, the Bachelors. Even* (1992), *Lice jezika* (1998) i *Nevidljive žene Erste campusa* (2016).

U sklopu programa Kultno kino, koji na veliko platno Art-kina donosi antologijska djela sedme umjetnosti, u nedjelju, 28. studenog prikazana je kulturna komedija *Monty Python: Smisao života* (1983.) u režiji dvojice Terryja: Jonesa i Gilliama. Radi se o trećem i posljednjem igranom filmu glasovite britanske crnohumorne skupine koja se proslavila televizijskom groteskom *Leteći cirkus Montyja Pythona* emitiranom krajem šezdesetih i tijekom sedamdesetih na BBC-ju. U suradnji sa Studentskim zborom Sveučilišta u Rijeci Art-kino je za studentice i studente riječkog sveučilišta osigurao slobodan ulaz na projekciju filma.

Finalno izdanje programa *Adaptacija. Čitanje filma* bilo je posvećeno romanu za mlade *Uzbuna na zelenom vrhu* pisca Ivana Kušana te istoimenoj adaptaciji romana u režiji Čejen Černić, za koji je scenarij napisala redateljica Hana Jušić. Projekciji filma, naravno, prethodio je sastanak dvaju filmsko-čitateljskih klubova Art-kina koji su o Kušanovoj knjizi, izdanoj davne 1956. godine kojom je ujedno započet ovaj još uvijek iznimno popularan ciklus o dječaku poznatom pod nadimkom Koko, imali priliku raspravljati 25. studenog uz moderatorsko vođenje Zorana Krušvara. Sastanci su se zbog epidemioloških razloga održali putem Zooma. Budući da je riječ o djelu za djecu i mlade, projekcija je filma – uz razgovor s redateljicom te glumcima Alexom Rakošem (Tomo) i Markom Tociljem (Koko), vođenima također putem Zoom platforme – održana u kinodvorani Dječje kuće, 29. studenog.

Naposlijetku, veliko finale cjelokupnog programa *Adaptacija. Čitanje filma* odvijalo se u Book Caffeu Dnevni Boravak, gdje se na samom kraju mjeseca, 30. studenog s početkom u 20 sati, održao veliki književno-filmski pub kviz posvećen isključivo filmovima i njegovim književnim predlošcima na koji su se mogli prijaviti svi zainteresirani.

Na redovnom programu Kina u studenom su se našli filmovi *Dina* (Denis Villeneuve, 2021), *Greta* (Nathan Grossman, 2020), *Čovjek koji je prodao svoju kožu* i *Zbornica*.

Stoljetnicu rođenja jednog od najcjenjenijih hrvatskih i jugoslavenskih filmskih redatelja Branka Bauera Art-kino je početkom prosinca obilježilo retrospektivnim uvidom u opus autora filmovima koji s jedne strane predstavljaju njegov kreativni vrhunac, a s druge 'žanrovski' zaokružuju početak i kraj karijere. Ciklus je započeo 1. prosinca okruglim stolom pod nazivom *Branko Bauer. Rijetko viđeni klasik?* u kojem su sudjelovali filmski kritičar i publicist Nenad Polimac te redatelj Rajko Grlić (putem Zooma), a razgovor je moderirao filmski kritičar i profesor Dejan Durić, dok je film otvorenja istog dana bio prva jugoslavenska melodrama rađena prema standardima i po uzoru na svjetske autore *Samo ljudi* (1957). 2. prosinca ciklus se nastavio filmom kojeg je sam autor držao vrhuncem svojeg stvaralaštva *Tri Ane* (1959), dramom o ocu koji traga za kćerkom nestalom u ratnom vihoru koja je nagovijestila nove tendencije u jugoslavenskoj kinematografiji koje su do izražaja došle tijekom 60-ih godina. 3. prosinca na programu je bio još jedan klasik hrvatske i jugoslavenske kinematografije, „društveno osviještena“ komedija *Martin u oblacima* (1961) o ljubavno-stanarskim problemima jednog studentskog para (Boris Dvornik i Ljubica Jović), dok se sljedećeg dana na repertoaru našao drugi Bauerov dugometražni pustolovni film s djecom kao protagonistima *Millioni na otoku* (1955), u kojem je svoju prvu filmsku ulogu ostvario Relja Bašić. Ciklus se zatvorio filmom *Zimovanje u Jakobsfeldu* (1975), nastalim prema tv-seriji *Salaš u Malom Ritu*, a radi se o ratnoj drami u kojoj su junaci djeca što je tematika koja je, ispostavilo se, zaokupljala redatelja do kraja svoje naprasno prekinute filmske karijere. Program ciklusa provodilo se u suradnji s Hrvatskom kinotekom i Avala Film Wayom iz Beograda.

Drugi dio programa *Sanja Iveković: Make Up-Make Down, videoretrospektiva* održan je 7. prosinca. Prije same projekcije publici su se uvodno obratile kustosica programa Tanja Vrvilo i ravnateljica MMSU-a Branka Benčić. Prikazani su sljedeći radovi: *Osobni rezovi* (1982), *Borovi i jele – sjećanje žena na život u socijalizmu* (2002), *Lijepa naša* (1998) i *Maso i Miso idu na jedrenje* (Les Insoumuses: Carole Roussopoulos, Delphine Seyrig, Ioana Wieder i Nadja Ringart, 1976).

Art-kino je i prošle godine, po drugi put imalo priliku sudjelovati u programu *European Cinema Night (Noć europske kinematografije)*, koji se održavao u preko 80 gradova i nezavisnih kinoprikazivača širom Europe u organizaciji Potprograma MEDIA u sklopu Programa Kreativna Europa – programa potpore europskog audiovizualnog sektora Europske unije – i mreže europskih kina Europa Cinemas. Događaj se održao 10. prosinca uz projekciju filma islandskog redatelja Valdimara Jóhannssona *Janje* prikazanom prošle godine na festivalu u Cannesu u programu *Izvjestan pogled* na kojem mu je dodijeljena Nagrada za originalnost. Prije same projekcije profesor i filmski kritičar Dejan Durić gledatelje je kroz kratki osvrt na film uveo u svijet ove folklorom inspirirane drame-misterija.

Sredinom prosinca publika Art-kina imala je priliku na velikom platnu, u sklopu ciklusa *Kar-wai Express*, pogledati većinu najvažnijih filmova hongkonškog redatelja Wong Kar-waija, počevši od redateljeve prve filmske uspješnice *Chungking express* (14. prosinca) kojom je definirao svoj redateljski vizualno impresivan stil baziran na noćnim vinjetama hongkonških ulica u odsjaju neonskih reklama i zagasitih, zadimljenih te skučenih interijera snimanih vrlo širokokutnim i nemirnim objektivom Christophera Doylea te koreografiranih i montiranih rukom najdugovječnijeg Wongovog suradnika Williama Changa, naseljenog pop i glumačkim ikonama azijske scene (Maggie Cheung, Tony Leung, Faye Wong, Leslie Cheung, Takeshi Kaneshiro, Gong Li...) i natopljenog zvucima evergrin klasike. Redateljeva opsesija neutaženim ljubavima i protokom vremena vrlo je uočljiva i u njegovom filmu *Pali anđeli* (15. prosinca), dok je s *queer* dramom *Sretni zajedno* (16. prosinca) ostvario prvi veliki uspjeh na svjetskim festivalima (Najbolji redatelj, Cannes). Nostalgijom obojanom *neonoir* dramom *Raspoloženi za ljubav* (17. prosinca) redatelj se upisao na listu svjetski obožavanih

autora, a svoj razudeni stilski vrhunac postigao je posljednjim dijelom neformalne trilogije 2046 (18. prosinca). Puno smireniji u narativnom i još osjećajni u stilskom smislu autor se pokazao i u omnibusu *Eros* (22. prosinca), koji dijeli sa svojim uzorom Antonionijem i Stephenom Sonderbergom, za koji je snimio segment *Ruka*, dok je zasad posljednjim filmom posvećenom borilačkim vještinama, odnosno biografijom Bruce Leeovog učitelja *Veliki majstor: Ip Man* (18. prosinca), potvrdio svoj status režijskog majstora.

Riječka premijera novog filma Srđana Dragojevića *Nebesa* održala se u Art-kinu 21. prosinca, uz prisustvo samog redatelja te glavnog glumca Gorana Navojeca i producentice Biljane Prvanović (Delirium Films), s kojima je nakon projekcije filma održan razgovor. Film, koji je nastao u manjinskoj hrvatskoj koprodukciji, svoju je svjetsku premijeru imao na prošlogodišnjem filmskom festivalu u Locarnu gdje mu je dodijeljena prva nagrada žirija mladih.

U organizaciji Udruge Liburnija Film Festival u prostorima Mini Art-kina od 18. do 20. prosinca po prvi put održane su radionice za dokumentarne projekte pod nazivom LFF Rough Cut. Na radionice se prijavilo šest projekata, od toga četiri iz Hrvatske te po jedan iz Crne Gore i Srbije, a njihove su voditeljice bile renomirane montažerke Hrvoslava Brkušić iz Zagreba i Jelena Maksimović iz Beograda.

Treći dio partnerskog programa Art-kina i MMSU-a *Sanja Iveković: Make Up-Make Down, videoretrospektiva* održan je 23. prosinca u 18 sati. Prije same projekcije video radova i filmova kratku su uvodnu riječ u program dale filmska kustosica Tanja Vrvilo, koja je tom prilikom najavila predstojeći program XV. Filmskih mutacija koji će djelomično biti posvećen ovoj autorici, i ravnateljica muzeja Branka Benčić. Prikazani su sljedeći naslovi: *Instrukcije br. 1* (1976), *Solidarnost* (Joyce Wieland, 1973), *Slatko nasilje* (1974) i *Borba nije gotova* (Collettivo Femminista di Cinema, 1973)

Redovni program Art-kina za prosinac sastojao se od filmova: *Deset u pola* (Danis Tanović, 2021), *Zbornica, Jahači pravde* (Anders Thomas Jensen, 2020), *Čovjek koji je prodao svoju kožu*, *Paralelne majke* (Pedro Almodóvar, 2021) i *Nebesa*.

Posebni programi za djecu i mlade u 2020. godini

O Dječjoj kući

Dječja kuća predstavlja jedno od najvažnijih nasljeđa projekta Rijeke kao Europske prijestolnice kulture 2020. Naime, *Dječja kuća* bila je jedan od programskih pravaca programa našega grada za ovu prestižnu titulu, koji je uključivao razne programe namijenjene upravo djeci do približne dobi od 12 godina. Sam program dobio je u ožujku 2021. i svoju zgradu u rekonstruiranoj Ciglenoj zgradi, kao integralni dio projekta *Revitalizacija bivšeg tvorničkog kompleksa Rikard Benčić*, u čijem se krugu nalaze i nova zgrada Muzeja grada Rijeke i Muzeja moderne i suvremene umjetnosti, a u budućnosti će i Gradska knjižnica Rijeka preseliti svoju zgradu u rekonstruirani T-objekt koji se također nalazi u navedenom kompleksu. Projekt *Dječje kuće*, kako i sam naziv kaže, namijenjen je djeci, točnije njihovom aktivnom uključivanju u kulturne sadržaje grada, a prostor je u službi kreativnog osmišljavanja njihovog slobodnog vremena. U ovom novom, obnovljenom zdanju održavaju se od svibnja 2021. programi Art-kina, Gradske knjižnice Rijeka, Gradskog kazališta lutaka te Muzeja moderne i suvremene umjetnosti, kao i drugih aktera u kulturi koji osmišljavaju i provode programe za djecu. Sadržaj *Dječje kuće* namijenjen je primarno uzrastima do 12 godina, međutim dio programa otvoren je i za nešto starije naraštaje (od 13 do 18 godina). Riječka *Dječja kuća* prva je takva kuća u Hrvatskoj, a najbliža kuća slične namjene nalazi se u Ljubljani (*Hiša otrok in umetnosti*).

Važnost ovog prostora za programe Art-kina leži u činjenici da je *Dječja kuća* pretežito namijenjena programima za djecu (ili edukaciji djece) na polju umjetnosti i kulture. To je mjesto na kojem će djeca od najranije dobi moći steći navike posjećivanja kulturnih događanja te kroz radionice naučiti kako osloboditi kreativni potencijal koji se u njima nalazi i izraziti svoje ideje i osjećaje kroz umjetnost. Ono što je od posebne važnosti za Art-kino je činjenica da *Dječja kuća* posjeduje sve potrebne prostorne i tehničke uvjete potrebne za održavanje planiranih radioničkih, filmskih, edukacijskih i drugih programa. Uloga Art-kina ogledat će se u nastavku kontinuiranog rada koji provodi dugi niz godina, a čije su odlike, uz redovan filmski program, poticanje razvoja filmske kulture kod djece i mladih. Stimuliranje kreativnog izričaja djece kroz stvaranje filmskih sadržaja nije nepoznanica u radu ove institucije, a intenziviranjem postojećih programa, isti se planiraju koristiti kao temeljni oblici onih budućih. Upravo će sinteza onih programa koji se gledaju i onih koji se stvaraju, odnosno programa od djece i za djecu, biti temeljna značajka doprinosna ove institucije cjelokupnom konceptu *Dječje kuće*, koji počiva na jednakoj ideji poticanja sinergije i multidisciplinarnosti kroz samostalno kreiranje koncepata.

Prostori kojima Art-kino upravlja su kinodvorana opremljena najsuvremenijom opremom za reprodukciju slike i zvuka, odnosno laserskim 2k projektorom i pripadajućom lećom za 3D projekcije, te *Dolby Atmos surround* zvučnom tehnologijom. Osim kinodvorane, Art-kino upravlja i s dva manja studija za snimanje i montažu.

Programi čiju je realizaciju Art-kino namijenilo za predstojeće razdoblje uključuju s jedne strane filmski program koji se odvija u samom prostoru kinodvorane (i to redovni filmski program za djecu iz kinodistribucije otvoren za javnost) te s druge filmski program namijenjen organiziranim posjetima dječjih vrtića i nižih razreda osnovnih škola u sklopu programa Škole u kinu. Drugi smjerovi razvoja programa Art-kina u *Dječjoj kući*, vezani su za aktivnosti poticanja kreativnosti, a ponajprije audiovizualnog stvaralaštva. U tom pogledu, Art-kino je, čim su se za to stekli epidemiološki uvjeti, krenulo u razvoj upravo takvih programa na lokaciji *Dječje kuće*. Riječ je o nizu aktivnosti usmjerenih ka poticanju dječjeg stvaralaštva u smislu odgoja novog naraštaja mladih koji će biti aktivni stvaratelji umjetničkih i kulturnih sadržaja, a ne isključivo pasivni konzumenti istih.

Programi Art-kina u Dječjoj kući tijekom 2021.

Nakon službenog otvorenja 26. ožujka, *Dječja je kuća* otvorila svoja vrata i građanima kroz organizirane vođene obilaske, ali i mnogobrojne druge programe. Art-kino je tom prilikom prikazalo nekoliko vrsta kratkometražnih formi kroz koje su posjetitelji mogli steći inicijalni uvid, kako u sam koncept budućih programa, tako i u tehnološke značajke nove dvorane. Filmski program sastojao se od projekcija epizoda *Duhovita priča* i *Ulični svirači* iz antologijskog animiranog serijala Profesora Baltazara, riječke premijere novog animiranog filma Ivane Guljašević Kuman, *Crni vuk, bijeli vuk*, te programa koji je realiziran u suradnji s Francuskim institutom, a u sklopu kojeg su prikazani kratkometražni animirani film *Biance Mansani Atelje* te animirani film *Nine Bisiarine Ris u gradu*. Završno, posjetiteljima *Dječje kuće* predstavljeni su i dječji filmovi nastali u sklopu projekta Art-kina, odnosno Putujućih filmskih radionica, ali i za vrijeme proteklih edicija festivala *Tobogan*, koji je aktivnim uključivanjem svih riječkih kulturnih ustanova u brojne programe i radionice za djecu, već dao naslutiti o programima koji će se u budućnosti odvijati u *Dječjoj kući*.

U travnju su svi programi Art-kina u *Dječjoj kući* privremeno obustavljeni zbog nepovoljne epidemiološke situacije u Primorsko-goranskoj županiji. Od početka svibnja, točnije od 7. svibnja 2021. godine u *Dječjoj kući* su krenule i prve (2D i 3D) projekcije iz *Obiteljskog programa* Art-kina. Projekcije su se održavale redovito petkom, subotom i nedjeljom (isprva u dva, potom u tri termina), a na programu su pretežito bili filmovi u redovnoj kinodistribuciji namijenjeni uzrastu do približno 12

godina. Od početka svibnja do kraja rujna u novoj dvorani *Dječje kuće* održana je ukupno 161 javna projekcija, od čega u sklopu Obiteljskog programa 121 te 40 projekcija u sklopu ostalih programa održanih u Dječjoj kući (Otvorenje Dječje kuće, festivali Tobogan te VAFI & RAFI, Zimska priča iz Benčića i Adaptacija. Čitanje filma). U sklopu Obiteljskog programa prikazani su filmovi: *Duša, Ainbo: Dobri duh Amazone, Raya i posljednji zmaj, Poly i ja, Slavna invazija medvjeda na Siciliju, Croods 2: Novo doba, Luka, SpaceBoy, Calamity, Glji-Glji i Glijivoglavci: Čuvar Šume, Space Jam: Nova legenda, Divlji Spirit, Psići u ophodnji: Film, Mali šef: Obiteljski posao, Moj tata kobasica, Moj brat lovi dinosaure, Avantura na sjeveru, Obitelj Addams 2: Izlet, Nesavršeni robot Ron, Gump: pas koji je ljude naučio živjeti, 100% Vuk, Veliki crveni pas Clifford, Encanto: Naš čarobni svijet, Vječnici, Dina, Pjevajte s nama 2 i Jahač zmaja*. U sklopu programa Zimska priča iz Benčića prikazani su filmovi: *Spider-Man: put bez povratka, Jahač Zmaja, Mali Princ* (senzorna projekcija), *Encanto: Naš čarobni svijet i Predbožićna noćna mora*. Napominjemo da je pored javnih projekcija održano i dvadeset projekcija *Škole u kinu*.

U razdoblju od 27. do 29. svibnja 2021. Art-kino je u partnerstvu s Filmsko-kreativnim studijem Vanima iz Varaždina organiziralo dvanaesti VAFI & RAFI – *Internacionalni festival animiranog filma djece i mladih*. Ovaj je festival, četvrtu godinu zaredom, imao dva grada domaćina, Rijeku i Varaždin. U RAFI dijelu Festivala, koji je održan u Rijeci od 27. do 29. svibnja, prikazani su profesionalni animirani filmovi za djecu dok je VAFI sekcija programa, u kojoj se prikazuju filmovi koje su radila djeca i mladi, održana u Varaždinu od 3. do 6. lipnja. U tri riječka festivalska dana prikazano je 72 kratkometražna animirana filma iz cijeloga svijeta koji su bili podijeljeni u četiri kategorije, ovisno o dobnoj skupini kojoj su bili namijenjeni (0-6, 7-10, 11-14 i 15-18). Pobjednike u pojedinim kategorijama odabrali su članovi žirija, djeca i mladi iz naše županije, a nagrađeni su sljedeći filmovi: u kategoriji 0-6 *Možeš letjeti/You can Fly!* iz Južne Koreje (Sung Bae Park), u kategoriji 7-10 nagrađen je bugarski film *Marmelada/Marmalade* (Radostina Neykova), u kategoriji 11-14 nagrada žirija pripala je hrvatskom filmu *Nigdar ni bilo/It will never be* (Mateja Štefinščak), dok je u kategoriji 15-18 pobijedio iranski animirani film *Kip/The Statue* (Mohsen Salehi Fard). Osim filmova, posjetitelji riječkog dijela festivala mogli su u prizemlju *Dječje kuće* razgledati i izložbu postava animiranog filma *Neposlušne* Maše Udovičić i Juliane Kučan, koji je nastao 2017. u produkciji Luma Filma iz Zagreba. Film je realiziran tehnikom digitalne *cut-out* animacije likova čiji dizajn, zajedno sa scenografijom, potpisuje Mirela Ivanković Bielen koja je ujedno i autorica izložbe.

Prošle godine Art-kino se uključilo u program petog izdanja festivala *Tobogan* s raznovrsnim radioničkim i filmskim programom koji potiče dječju kreativnost, ali i omogućuje mlađim naraštajima da upoznaju filmsku umjetnost i kulturu. Festival je nastao 2017. u okrilju programskog pravca *Dječja kuća* te se u proteklim godinama profilirao kao jedan od najkvalitetnijih i najuspješnijih programa proizašlih iz programa Rijeke kao Europske prijestolnice kulture 2020. Prošle se godine Festival održavao od 24. lipnja do 7. srpnja po prvi put u prostorima *Dječje kuće* u suorganizaciji ustanova koje i upravljaju navedenim objektom (Art-kino, Gradska knjižnica Rijeka, Gradsko kazalište lutaka te Muzej moderne i suvremene umjetnosti).

Kao i u proteklim izdanjima, program Art-kina za festival sastojao se od radioničkog i filmskog programa koji je dijelom realiziran u suradnji s međunarodnim festivalom animiranog filma Animafest (francuski animirani film *Calamity* te kratkometražni program), a dijelom u suradnji s domaćim filmskim distributerima (animirani film *Luka* i igrani film *SpaceBoy*).

U pogledu radioničkog programa, isti se sastojao od nekoliko jednodnevnih radionica, i to radionice izrade filmskog plakata održane od strane Svjetlane Šalić, radionice *Slika govori više od tisuću riječi*, pod vodstvom Zorana Krušvara, u sklopu koje se polaznike podučilo kako ispričati priču

pomoću fotografija, te radionicu izrade optičkih igrački. Radionički program uključio je i trodnevnu radionicu animiranog filma – *zAnimacija* – koju je vodila Martina Meštrović.

U organizaciji Art-kina te u suradnji s Hrvatskom mrežom neovisnih kinoprikazivača, 2. i 3. rujna održala se dvodnevna konferencija, *Filmski dani u Dječjoj kući*, koja je imala za cilj predstaviti *Dječju kuću* nastavnicima osnovnih i srednjih škola koji su zainteresirani za uključivanje filma u provođenje nastave, predstavnicima audiovizualne industrije, hrvatskim distributerima filmova i kinoprikazivačima, kao i donositeljima odluka u kulturnom i audiovizualnom sektoru.

Ujedno, u sklopu programa *Filmskih dana* elaborirana su neka od pitanja koja su povezana s filmom za djecu i mlade, bilo u kontekstu uključivanja filmske umjetnosti u nastavu osnovnih i srednjih škola, bilo pitanja vezana uz pozicioniranje, promociju i popularizaciju kvalitetnog filma za djecu na nacionalnom nivou.

U dva su dana zainteresirani nastavnici imali priliku saznati kako uključiti filmske sadržaje u svoju nastavu, a predstavnici audiovizualne industrije podijelili su svoja iskustva o distribuciji i prezentaciji filmova za djecu. Prvog dana programa održana su dva okrugla stola, prvi koji se odnosio na uključivanja filma u razne nastavne sadržaje, kako u sklopu nastave Hrvatskog jezika tako i kao fakultativnog zasebnog predmeta, odnosno izvannastavne aktivnosti. Sudionici ovog okruglog stola bile su profesorice hrvatskog jezika Marina Zlatarić, Ana Đorđić i Irena Ritterman. Drugi okrugli stol, pod nazivom Distribucija filmova za djecu i mlade – Izazovi, strategije, planovi za budućnost, bio je prije svega namijenjen predstavnicima audiovizualne industrije. Sudionici okruglog stola bili su Alen Munitić (Festival mediteranskog filma Split), Marko Pekić (Radar film) te Iva Jurlina (Zagreb Film festival). Okrugli stol otvorio je niz važnih pitanja vezanih uz nabavu, distribuciju i promociju kvalitetnih filmova za djecu i mlade. Od toga kako doći do kvalitetnih filmova za djecu, koje strategije koristiti u plasmanu i popularizaciji filma za djecu, naročito kada je riječ o nezavisnoj i europskoj produkciji te koji su principi financiranja i podrške distribuciji na nacionalnoj i europskoj razini i postoji li konkurencija između kina i VOD platformi, odnosno filma i drugih sadržaja koji su djeci danas dostupni.

Drugi dan konferencije bio je posvećen predavanju prof. Zlatarić, odnosno temi kako uklopiti film u razne sastavnice nastave Hrvatskog jezika – Hrvatski jezik i komunikacija, Književnost i stvaralaštvo te Kultura i mediji. Kroz praktične primjere, prof. Zlatarić pokazala je sudionicima kako koristiti film i filmsko stvaralaštvo u nastavi Hrvatskog jezika u osnovnoj školi. Sam program *Filmskih dana* bio je popraćen i projekcijama igranih filmova iz recentne europske produkcije (*Moj brat lovi dinosaure* i *Moja tata kobasica*).

Konačno, valja spomenuti i prigodni prosinački program u *Dječjoj kući* – Zimska priča iz Benčića. Ovaj program bio je zamišljen kao kolaborativni program četiriju gradskih kulturnih institucija koje upravljaju *Dječjom kućom* (Art-kino, Gradsko kazalište lutaka, Muzej moderne i suvremene umjetnosti te Gradska knjižnica Rijeka), ostalih institucija u susjedstvu (Muzej grada Rijeke), Odjela gradske uprave za kulturu Grada Rijeke i ostalih neprofitnih organizacija koje se bave kulturom u gradu, te kao spoj kulturno-umjetničkih i zabavnih aktivnosti za djecu i njihove roditelje. Program se održavao od 13. do 19. prosinca.

Art-kino je za program novopokrenute manifestacije pripremlilo filmski i radionički program. U filmskom dijelu programa prikazani su aktualni naslovi iz filmske distribucije za djecu i mlade (*Encanto: Naš čarobni svijet*, *Jahač zmaja*, *Spider-man: Put bez povratka*), ali i nešto stariji filmovi, kao *Predbožićna noćna mora* i *Mali princ*. Potonji naslov prikazan je u obliku senzorne projekcije namijenjene djeci s poremećajem senzorne integracije i drugim poremećajima u razvoju.

U pogledu radioničkog dijela, za navedeni program provedene su radionice pod nazivom *Filmski pojmovnik: filmski kostimograf i filmski šminker* te radionica izrade kaleidoskopa, kao i radionica izrade video čestitki, pod vodstvom Zorana Krušvara. Dodatno, u sklopu programa održan je i filmski kviz za djecu uzrasta od 7 do 11 godina.

Konačno, od 27. do 29. prosinca 2021. održana je i radionica snimanja slike i zvuka – *Moj prvi film* – pod vodstvom Maše Drndić. Na ovoj trodnevnoj radionici polaznici su naučili osnove planiranja snimanja, osmišljavanja kratkog scenarija, rada s kamerom i pričanje priče kroz kadriranje. Po snimanju slike, svoju su pozornost usmjerili na procese snimanja zvuka. Upoznali su se s audio-tehnikom, snimanjem zvukova prostora, snimanjem naracije i sinkronizacijom zvuka s filmskom slikom.

O Školi u kinu

Škola u kinu jedan je od najdugovječnijih programa Art-kina i već trinaestu godinu zaredom kontinuirano pridonosi razvoju filmske kulture kod djece i mladih na području Primorsko-goranske županije, pa i šire. Nastao je 2009. godine u suradnji s Hrvatskim filmskim savezom, Odjelom gradske uprave za odgoj i školstvo i Odjelom gradske uprave za kulturu Grada Rijeke te je od početka bio koncipiran kao nadopuna nastavi medijske kulture u riječkim osnovnim školama s ciljem osvješćivanja, promicanja i razvoja filmske kulture kod djece. Program se razvijao kroz godine te je od školske godine 2014./2015. program usustavljen te čvršće povezan s temama koje su se obrađivale tijekom osnovnoškolskog obrazovanja u sklopu nastavnog područja Medijske kulture, a odnosile su se na film. Art-kino je pritom, vodeći računa o poteškoćama s kojima su se škole susretale pri provođenju nastave iz ovog područja – a to su prije svega bili neadekvatni prostorni i tehnički uvjeti za gledanje filmova u školama, relativna nedostupnost filmova koje su nastavnici željeli prikazati, kao i neupućenost nastavnika u recentnu filmsku produkciju za djecu i mlade – ponudio školama program koji im je omogućio da dio nastave Medijske kulture provedu upravo u kinu. U tom pogledu sastavljen je program koji je uključivao prikazivanje odabranih naslova koji su pratili “filmske” teme koje se obrađuju tijekom osnovnoškolskog obrazovanja.

Također valja spomenuti i program *Škole u kinu* za srednje škole koji se razvijao kroz godine. Iako većina srednjoškolskih programa nije predviđala nastavu s područja medijske kulture i filma, interes za filmskim programom *Škole u kinu* postojao je i u srednjim školama jer su nastavnici u pravilu prepoznavali potencijal filma kao nastavnog sredstva (u korelaciji s raznim predmetima) ili samostalnog nastavnog sadržaja. Također, jedan od često isticanih motivacija posjeta kinu bila je i percipirana važnost filma kao sastavnog segmenta opće kulture koju bi svaki učenik trebao imati po završetku srednje škole. Stoga se program *Škole u kinu* za srednje škole strukturirao na način da se fokusirao na mogućnost korelacije sadržaja filmova s nastavom u pojedinim predmetima, ali i da se u sklopu programa učenicima prezentiraju vrijedni filmski naslovi recentnije europske i svjetske produkcije te filmski klasici, uzimajući pritom u obzir zastupljenost svih filmskih rodova i žanrova te geografskog podrijetla.

Konačno, Art-kino je u proteklim godinama intenziviralo svoj fokus i prema djeci predškolske dobi, osmišljavanjem i provedbom posebnog programa za dječje vrtiće kako bi se djecu od najranije dobi upoznao s filmom, ali i iskustvom gledanja istog u prostoru kina. Naglasak u tom programu je na animiranom filmu i na programe čije se trajanje kreće od 30 minuta, što je korespondiralo s potrebama dječjih vrtića da uvedu takvu vrst kulturnog sadržaja u svoje programe rada.

Program *Škole u kinu* ima više specifičnih ciljeva. Prvi je svakako osposobljavanje djece od najranije dobi za komunikaciju s medijima, recepciju filma te osposobljavanje za vrednovanje filmskih

ostvarenja. Drugi je cilj razviti kod djece i mladih selektivnost pri odabiru filmova kroz prikazivanje naslova koji inače nisu u njihovom fokusu (kinotečni naslovi ili europska filmska produkcija za djecu) te stvaranje navike odlaska u kino, kao središnje mjesto gledanja filma. Cilj je da generacije djece koje sudjeluju u programu *Škole u kinu* jednoga dana ne budu samo pasivni konzumenti filmskih sadržaja već osviještena i educirana filmska publika.

Valja pritom u kontekstu daljnjeg razvoja ovog programa spomenuti i prilagodbe koje je program doživio 2020. godine u kontekstu pandemije COVID-19 zbog čega je praktički preko noći dovedeno u pitanje normalno funkcioniranje svih kulturnih ustanova i načina prezentiranja njihovog programa publici. U okolnostima nemogućnosti održavanja fizičkih projekcija u kinu zbog povremenih obustava kinoprikazivačke djelatnosti u pojedinim razdobljima, kao i zabrane školama da provode odgojno-obrazovne aktivnosti izvan škole (poput posjeta kinu i kazalištu), odnosno, u slučaju viših razreda osnovne i srednje škole, prelaska na model *online* nastave, Art-kino je bilo prisiljeno iznaći rješenje kako održati program *Škole u kinu* i u takvim okolnostima. Stoga je, počevši od školske godinu 2020./2021., školama ponudilo i *online* varijantu dijela programa, preko Vimeo video platforme. To je vrtićima i školama omogućilo gledanje kvalitetnih filmova i u pandemijskim vremenima, a nama kao ustanovi zadržavanja kontinuiteta ovog programa i kontakta sa školama. Štoviše, ovakav *online* program pokazao je potencijal dodatnog proširenja na područja naše županije, ali i šire, kojima je naše kino relativno nedostupno, što zbog prometne nepovezanosti što zbog prevelikih troškova prijevoza do kina, što program čini nedostupnim skupinama djece iz obitelji slabijih ekonomskih prilika. Naime, iako je program *Škole u kinu* besplatan za svu djecu i nastavnike, trošak organiziranog prijevoza do kina često bude presudan faktor za odustajanje od provođenja ovakvog oblika izvaučioničkih aktivnosti. Pritom, *online Škola u kinu* nije u potpunosti istisnula projekcije u kinu. Shvaćajući važnost gledanja filma u prostoru kina, naša je ustanova cijelo vrijeme nudila i mogućnost organiziranih projekcija u kinu, ali u znatno smanjenom obujmu, što zbog važećih epidemioloških mjera koje su znatno ograničile kapacitete dvorane što zbog samih ograničenja koja su bila zadana samim školama, a koja su u početku išla u smjeru zabrane miješanja ne samo pojedinih škola, odnosno predškolskih ustanova, već i miješanja pojedinih razrednih odjela unutar iste škole. Stoga ne treba čuditi da je u školskoj godini 2020./2021. prevladala *online* varijanta Škole u kinu koja je prikupila čak 6.007 gledatelja u odnosu na 1.328 gledatelja u dvorani.

Stoga se, uzimajući u obzir navedene pokazatelje, kao i postepenu prilagodbu načina rada kulturnih institucija pandemijskim vremenima te relativnu normalizaciju nastave u školama, pokušalo u drugom dijelu godine ipak staviti veći naglasak na proces povratka djece i mladih u kino, pa su se vrtićima i školama ponudila prije svega fizička varijanta programa koja podrazumijeva projekcije u kinu, a manje ona *online*. Naime, smatrali smo da dugoročno inzistiranje na *online* varijanti programa može potencijalno štetiti samom konceptu gledanja filmova u kinima, što je jedna od osnovnih postavki ovog programa od njegovog samog početka. Stoga su u drugom dijelu 2021. godine (rujan-prosinac) brojke djece i mladih na projekcijama (2.390 gledatelja) višestruko premašile one gledatelja *online* (414 gledatelja). Pritom, valja naglasiti da je u razdoblju od rujna do prosinca održano čak 67 projekcija u kinu za dječje vrtiće, osnovne i srednje škole, što čak premašuje broj projekcija u istom tom periodu u predpandemijskoj 2019. godini, naravno pritom s manjom gledanošću s obzirom na ograničenja broja gledatelja na školskim projekcijama zbog propisanih epidemioloških mjera i preporuka Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo. Takav je trend u drugom dijelu 2021. godine rezultirao skoro pa izjednačavanjem brojki gledatelja u dvorani (3.046) u odnosu na *online* gledatelje (3.289) filmova u programu *Škole u kinu*.

Program *Škole u kinu* koji je realiziran u 2021. godini, u pogledu samoga sadržaja, predstavljao je nastavak dosadašnjih aktivnosti koje se provode kontinuirano u zadnjih nekoliko

godina, i to za tri različite dobne skupine: za djecu predškolskog i osnovnoškolskog uzrasta te za srednjoškolce. U pogledu samog načina provedbe, program je kao i prethodne godine bio kombinacija fizičkih i *online* projekcija kako bi se provedba programa omogućila i u uvjetima nemogućnosti vrtića i škola da posjete kino. Naime, ovakav hibridni model provedbe programa omogućio je s jedne strane zadržavanje projekcija u kinu s ciljem promoviranja kina kao centralnog i glavnog mjesta gledanja filmova, ali s druge strane, uzimajući u obzir okolnosti vezane uz epidemiju COVID-19 te s time povezanim ograničenjima organiziranih dolazaka škola i vrtića na filmske projekcije u kino, zadržavanje kontinuiteta ponude kvalitetnog i vrijednog filma te distribucije našeg programa onima koji kino ne mogu posjetiti.

PROGRAM ZA DJEČJE VRTIĆE U 2021.

Program za vrtiće zamišljen je kao svojevrsni uvod za program *Škole u kinu* za osnovnoškolsku razinu te oblik familijarizacije s filmom i kinom, uzimajući u obzir uzrast predškolske djece (u pravilu od 3 do 7 godina). Kao i prethodnih godina, program za 2021. godinu bio je sastavljen od animiranih naslova. Naime, ovaj filmski rod djece te dobi najprije upoznaju te im je isti, zbog jednostavne naracije i fabule, najbliži i najlakši za shvaćanje, odnosno praćenje. Kod izbora filmova za djecu vrtićkog uzrasta vodilo se računa o nekoliko ključnih elemenata: prvi je trajanje samog programa koji je prilagođen dobi vrtićke djece, stoga su u programu i projekcijama prevladavali programi kratkometražnih filmova polusatnog trajanja; nadalje, pri selekciji filmova prednost se dala filmovima pozitivnog sadržaja, koji potiču imaginaciju i maštu i promoviraju ideje nenasilja, empatije, zajedništva i altruizma. Konačno, vodilo se računa da filmovi na programu imaju jasnu poruku koju djeca mogu razumjeti i s njome se poistovjetiti. U pogledu naslova koji su prikazani u 2021. godini to su kratkometražni animirani filmovi iz serijala prof. Baltazara, animirani filmovi Ivane Guljašević Kuman, kratkometražni animirani filmovi iz slovensko-hrvatskog serijala Koyaa, kratkometražni animirani filmovi domaćih autora recentnijeg datuma (Miran Miošić, Manuela Vladić-Maštruko, Morana Dolenc) te dugometražni animirani filmovi *Nevjerojatna priča o divovskoj kruški* i *Gordon i Paddy*.

Tijekom 2021. godine održano je ukupno 16 projekcija za dječje vrtiće na kojima je prisustvovalo ukupno 433 gledatelja što i nije tako loše s obzirom da je u jednom periodu dječjim vrtićima bio zabranjen izlazak iz kruga zgrada svojih ustanova zbog epidemije COVIDA-19. Navedene brojke dijelom su nadomještene omogućavanjem *online* projekcija u prostorima vrtića, što je omogućilo 341 gledatelju iz predškolskih ustanova da uživaju u odabranim naslovima.

Slijedom svega navedenog, u 2021. godini filmski program za dječje vrtiće pogledalo je ukupno 774 djece i odgajatelja (u dvorani i *online*) iz ukupno 16 dječjih vrtića. Udio dječjih vrtića u sveukupnom broju gledatelja iznosi 12,22%.

PROGRAM ŠKOLE U KINU U 2021. - OSNOVNE ŠKOLE

Protekla godina je u pogledu osnovnih škola donijela i punu primjenu novog kurikulumuma za Hrvatski jezik koji se postepeno uvodio od školske godine 2019./2020., a konačno ušao u potpunu primjenu u svim razredima osnovne škole u tekućoj školskoj godini 2021./2022. Novi kurikulum nažalost je donio reduciranje nastavnih tema koje se odnose na film unutar sastavnice Kulture i medija (nekadašnje Medijske kulture) što dugoročno može donijeti i do smanjenja prisutnosti filma u nastavi osnovnih škola, pogotovo u dijelu u kojem se film pojavljuje kao samostalni nastavni sadržaj, a ne pomoćno sredstvo.

Stoga, program *Škole u kinu* koji Art-kino provodi unazad nekoliko posljednjih godina (točnije od školske godine 2019./2020.) predstavlja s jedne strane prilagodbu odgojno-obrazovnim ishodima iz novog kurikulumuma, ali zadržavajući neke elemente (nastavne teme) iz starog pa se pojedini filmovi

vezuju uz veći broj tema i uzrasta razreda. Bez obzira na promjene u sadržaju odnosno strukturi kurikuluma za hrvatski jezik, kriteriji za selekciju filmova koji se prikazuju u sklopu *Škole u kinu* su sljedeći: zastupljenost svih filmskih rodova, davanje prednosti domaćoj i europskoj produkciji za djecu i mlade, zastupljenost tzv. „dječjih filmskih klasika“ te promocija kvalitetnog i vrijednog filma.

Stoga je program u 2021. godini predstavljao nastavak koncepta programa *Škole u kinu* koji uključuje povezivanja nastavnih tema koje se odnose na film s filmskim programom koji se provodi u kinu. Prije samih projekcija filmova učenicima se kroz kratki uvod prezentira odabrana nastavna tema kao i film/filmovi koji se prikazuju u sklopu programa. Program za 2021. godinu uključivao je projekcije svih filmskih rodova (animiranih, igranih i dokumentarnih), filmskih klasika i suvremenih naslova, pretežito domaće ili europske produkcije. Naime, osim nadopune medijske nastave, cilj ovog programa je i razvoj selektivnosti kod djece i mladih kroz njihovo upoznavanje s dječjim kinotečnim naslovima i europskom kinematografijom.

U nastavku je popis naslova prikazanih u sklopu *Škole u kinu* za osnovnoškolski uzrast u 2021. godini:

- *Nevjerojatna priča o divovskoj kruški* (Den Utrolige Historie om den Kæmpestore Pære, Danska, 2017.) – animirani film,
- *Gordon i Paddy* (Gordon och Paddy, Švedska, 2017.) – animirani film,
- *Vlak u snijegu* (Jugoslavija / Hrvatska, 1976.) – igrani film,
- *Družba Pere Kvržice* (Jugoslavija / Hrvatska, 1970.) – igrani film,
- *Los bando* (Los bando, Norveška, 2018.) – igrani film,
- Selekcija kratkometražnih animiranih filmova: *Vau-vau*, *Putovanje plavog lonca*, *Skriveni talent*, *Drveni neboder*, *Ježeva kuća* (Jugoslavija, Hrvatska, 1964.-2017) – animirani filmovi,
- Selekcija kratkometražnih animiranih filmova: *Ježeva kuća*, *Slatki snovi*, *Prvi korak*, *Prošlo je s kišom* (Hrvatska, 1915.-2019) – animirani filmovi,
- *Medvjedić Paddington 2* (Paddington 2 , Ujedinjeno Kraljevstvo, Francuska, 2018.) – igrani film,
- *Zagonetni dječak* (Hrvatska, 2013.) – igrani film,
- *Ljubav ili smrt* (Hrvatska, 2016.) – igrani film,
- *Veliki umovi* (Les gran esprits, Francuska, 2017.) – igrani film,
- *Rocca mijenja svijet* (Rocca verändert die Welt, Njemačka, 2019.) – igrani film,
- *Moje neobično ljeto s Tess* (Mijn bijzonder rare week met Tess, Nizozemska, 2019.) – igrani film,
- *Mirai* (Mirai no Mirai, Japan, 2018.) – animirani film,
- *Dnevnik Diane Budisavljević* (Hrvatska, Slovenija, Srbija, 2019) – igrano-dokumentarni film,
- *Haker* (Danska, 2019) – igrani film,
- *Priče iz davnine: Neva, Stribor, Potjeh i Regoč* (hrvatska 2001-2006.) – animirani filmovi,
- *Hrabri mališan 2* (Francuska, 2018) – animirani film,
- *Pinocchio* (Italija, 2019) – igrani film,
- *Sune i Sune* (Švedska, 2018.) – igrani film,
- *Moj brat lovi dinosaure* (Mio fratello rincorre i dinosauri, Italija, 2019.) – igrani film,
- *Slavna invazija medvjeda na Siciliju* (La fameuse invasion des ours en Sicile, Francuska/Italija, 2019.)
- *SpaceBoy* (SpaceBoy, Belgija, 2020.) – igrani film,
- *Moj tata kobasica* (Mijn vader is een saucisse, Belgija/Nizozemska/Njemačka, 2020.)
- *Janko Stržičić Film: Farmageddon* (A Shaun the Sheep Movie: Farmageddon, Ujedinjeno Kraljevstvo/ Francuska/ Belgija/ SAD, 2019.) – animirani film,
- *Uzbuna na Zelenom vrhu* (Hrvatska, 2017.) – igrani film,
- *Duh u močvari* (Hrvatska, 2006.)

- *Vukovi* (Los lobos, Meksiko, 2019.)
- *Greta* (My name iz Greta, Švedska/SAD, 2020.)
- *Moja sestra mršavica* (Švedska/Njemačka, 2015.) – igrani film.

Za osnovne je škole održano u 2021. godini ukupno 67 projekcija. U 2021. godini u programu *Škole u kinu* za osnovne škole filmove je sveukupno pogledalo 4.480 učenika i nastavnika iz 33 osnovne škole, od čega je u dvorani filmove pogledalo ukupno 2.267 učenika i nastavnika dok je *online* filmove gledalo 2213 učenika i nastavnika. Škole koje su sudjelovale u programu u 2021. nalaze se na području Grada Rijeke, ostalih gradova i općina Primorsko-goranske županije (Matulji, Delnice, Bribir, Malinska, Kostrena, Tribalj, Novi Vinodolski, Kastav, Omišalj, Čavle i Brod na Kupu), kao i ostalih dijelova Hrvatske (Krnica, Zagreb). Udio gledatelja iz osnovnih škola iznosi 70,72%.

PROGRAM ŠKOLE U KINU ZA 2021. - SREDNJE ŠKOLE

U ovom programu fokus je stavljen na uklapanje pojedinih filmova u nastavu raznih predmeta, i to onih koji sadržajem i temama koreliraju s temama tog specifičnog predmeta. Također, u novim se kurikulumima za nastavni predmet Hrvatski jezik, kako za gimnazije tako i za srednje strukovne škole, film, odnosno audiovizualni izvori, spominju kao jedan od ponuđenih sadržaja za postizanje odgojno-obrazovnih ishoda iz predmetnog područja Kultura i mediji. Stoga će u srednjoškolskom obrazovanju film biti kao i do sada prvenstveno tretiran kao pomoć u ovladavanju nastavnih sadržaja (tj. film kao nastavno sredstvo), a manje kao samostalni nastavni sadržaj, osim naravno u školama u kojima je predviđena nastava i s područja filma ili srodnih područja. Kako se kod srednjoškolskog uzrasta presumira da su učenici prethodno, tijekom osnovnoškolskog obrazovanja, stekli nužne kompetencije za kritičko gledanje filmova te da su savladali osnovne pojmove filmskog jezika (filmska izražajna sredstva, filmske konvencije, tehnike i drugih elementa), program za srednje škole fokusira se na mogućnost korelacije sadržaja filmova s nastavom iz pojedinih predmeta, ali i mogućnost obrade filma kao samostalnog nastavnog sadržaja. Dodatno, program *Škole u kinu* za srednje škole predstavlja i svojevrsni kanal za prezentaciju vrijednih filmskih naslova recentnije produkcije i kao vid razvoja buduće publike kina. Predmetni program ima nekoliko specifičnih ciljeva, od podizanja razine filmske pismenosti kod mladih, u smislu razvoja sposobnosti kritičkog vrednovanja i analize filmova, preko razvoja publike našeg kina (u smislu familijarizacije srednjoškolaca s kvalitetnim filmom) do promicanja pozitivnih društvenih vrijednosti kao što su društvena inkluzija, ravnopravnost, solidarnost, demokracija i poštivanje različitosti. Programom *Škole u kinu* želi se kod mladih skrenuti posebnu pažnju na domaću i europsku filmsku produkciju, kao protutežu pretežito američkoj *majori* filmskoj produkciji koju mladi najčešće gledaju. U tom pogledu, smatramo da program *Škole u kinu* pridonosi i razvoju selektivnosti mladih naraštaja pri izboru filmova kako bi se izbjeglo nekritično i neselektivno pristupanje gledanju filmova. Kriteriji za selekciju filmova koji su se prikazivali u sklopu *Škole u kinu* za srednje škole bili su kao i prethodnih godina. To prije svega znači zastupljenost svih filmskih rodova (igrani, dokumentarni i animirani filmovi), davanje prednosti europskoj recentnijoj filmskoj produkciji, zastupljenost i tzv. „filmskih klasika“ te općenito promocija kvalitetnog i vrijednog filma.

Program *Škole u kinu* za 2021. godinu za srednje škole imao je za cilj prezentirati učenicima razne filmske rodove i forme te ih upoznati sa recentnom domaćom i stranom filmskom produkcijom. Srednjim školama prikazani su sljedeći naslovi:

- *Veliki umovi* (Les grands esprits, Francuska, 2017.) – igrani film,
- *Neruda* (Čile, 2016.) – igrani film,
- *Stari momci* (Old Boys, C, Švedska, 2018.) – igrani film,
- *Dnevnik Diane Budisavljević* (Hrvatska, Srbija, 2019.) – igrano-dokumentarni film,

- *Glas* (Hrvatska, Sjeverna Makedonija, Srbija, 2019.) – igrani film,
- *Zajednica* (Une Colonie, Kanada, 2018.) – igrani film,
- *Stieg Larsson: čovjek koji se igrao vatrom* (Stieg Larsson – Mannen som lekte med ilden, Švedska, 2018.) – dokumentarni film,
- *Ruben Brandt, kolekcionar* (Ruben Brandt, a gyűjtő, Mađarska, 2018.) – animirani film,
- *Medena zemlja* (Honeyland, Sjeverna Makedonija, 2019.) – dokumentarni film,
- *Zašto skačem* (The reason I jump, SAD, 2020.) - dokumentarni film i
- *Zovem se Bagdad* (Meu nome é Bagdá, Brazil, 2020.) – igrani film.

U 2021. godini u programu je sudjelovalo 1.077 učenika i nastavnika iz 11 srednjih škola i učeničkih domova s područja Primorsko-goranske županije. Od navedene brojke 346 učenika i nastavnika je filmove gledalo u dvorani, a 731 učenik i nastavnik u *online* varijanti programa. Udio gledatelja iz srednjih škola iznosi 17%.

Dodatno, valja napomenuti da su se u provedbu *online* programa *Škole u kinu* za srednje škole uključili i studenti Akademije promijenjene umjetnosti u Rijeci.

Rezime programa *Škola u kinu*

U 2021. godini u sklopu programa *Škola u kinu* održano je u dvorani ukupno 96 projekcija za dječje vrtiće, osnovne i srednje škole, i to 60 pojedinačnih naslova (kratkometražni i dugometražni). Na projekcijama u dvorani bilo je ukupno 3.046 djece i mladih te njihovih nastavnika i profesora, i to 433 djece i odgajatelja iz dječjih vrtića, 2.267 osnovnoškolaca i njihovih nastavnika te 346 gledatelja iz srednjih škola.

U sklopu *online* izdanja *Škole u kinu*, 44 pojedinačna filmska naslova (kratkometražna ili dugometražna) pogledalo je 3.289 gledatelja, i to 341 gledatelj iz dječjih vrtića, 2.213 iz osnovnih škola, 731 gledatelj iz srednjih škola te 4 iz visokoškolskih ustanova.

Slijedom navedenog, u 2021. godini filmove iz programa *Škole u kinu* pogledalo je, dijelom u dvorani, a dijelom *online*, 6.335 gledatelja, i to 774 gledatelja iz 16 dječjih vrtića, 4.480 iz 33 osnovne škole, 1.077 iz 11 srednjih škola te 4 iz visokoškolskih ustanova.

U pogledu filmova prikazanih u sklopu programa *Škole u kinu* (u kinu i *online*) prikazano je 72 pojedinačna naslova, 37 kratkometražnih i 35 dugometražnih, od toga 45 naslova je bilo domaće produkcije (tu su uračunati i filmovi u hrvatskoj koprodukciji), 21 naslov europske produkcije te 6 iz ostalih zemalja (SAD, Japan, Čile, Kanada, Meksiko, Brazil).

Najgledaniji naslovi u kinu bili su: *Rocca mijenja svijet* (380), *Medvjedić Paddington 2* (273) te *Moj brat lovi dinosaure* (204).

U *online* programu najgledaniji naslovi bili su: *Nevjerojatna priča o divovskoj kruški* (344), *Rocca mijenja svijet* (272) te kratkometražni animirani filmovi Ivane Guljašević Kuman (188).

U nastavku je tabelarni prikaz održanih projekcija u prostoru kina u sklopu programa *Škole u kinu*, kao i putem *online* programa *Škole u kinu* s podacima o filmovima, školama koje su prisustvovala programu i broj djece koji je sudjelovao.

Popis projekcija u dvorani - *Škola u kinu* 2021.

Datum projekcije	Naslov	Škole/Vrtići	Broj posjetitelja
------------------	--------	--------------	-------------------

2.2.2021. (x2) 12.2.2021. 24.2.2021.	Prof. Baltazar (Rođendanska priča, Doktor za životinje, Dva cilindra, Izgubljeni zec, Posao je posao)	DV Zvončica Marinići, DV Žirafa	102
10.2.2021.	Mirai (Mirai no Mirai)	OŠ Fran Franković	5
17.2.2021.	Koyaa (Razigrani autić, Divlja ležaljka, Leteća bilježnica, Tvrdoglave naljepnice, Rasplesane čarape, Smrznuti šal, Život je potpuno lud, Živio, Koyaa)	DV Maestral	20
19.2.2021. 23.2.2021. 26.2.2021.	Ljubav ili smrt	Ekonomska škola Rijeka, Centar za odgoj i obrazovanje Rijeka	33
25.2.2021. 14.12.2021.	Vlak u snijegu	OŠ Nikola Tesla, OŠ Kozala	41
2.3.2021. 17.6.2021. 5.10.2021. 3.11.2021. 6.12.2021.	Gordon i Paddy (Gordon och Paddy)	Centar za odgoj i obrazovanje, OŠ Brajda DV Pčelice Škrljevo, DV Škrljevo, OŠ Podmurvice	127
3.3.2021. 15.3.2021.	Zagonetni dječak	OŠ Nikola Tesla, OŠ Josip Pavlišić	58
4.3.2021. .	Selekcija kratkometražnih animiranih filmova (Vau-Vau, Putovanje plavog lonca, Drveni neboder, Skriveni talent, Ježeva kuća)	Centar za odgoj i obrazovanje	26
4.3.2021.	Kratkometražni animiranih filmovi Ivane Guljašević Kuman (Potraga, Nosorogov oglas, Zaljubljeni žabac, Prehlađeni vuk, Krila za krokodila i Kuc Kuc)	DV More (DV Kvarner)	21
9.3.2021.	Haker (Hacker)	OŠ Centar	30
11.3.2021.	Los bando (Los bando)	Waldorfska škola	12
16.3.2021. 18.3.2021.	Neruda (Neruda)	Gimnazija Andrije Mohorovičića Rijeka	33
19.3.2021.	Veliki umovi (Les grand esprits)	Prva riječka hrvatska gimnazija	10
21.5.2021. 26.5.2021. 9.6.2021. 11.6.2021. 18.6.2021. 23.9.2021. 28.9.2021. 26.10.2021. 27.10.2021. 28.10.2021. 7.12.2021.	Rocca mijenja svijet (Rocca verändert die Welt)	OŠ Josip Pavlišić, OŠ Brajda, OŠ Dolac, OŠ Kastav, OŠ Vladimir Gortan, OŠ Škurinje, OŠ Omišalj PŠ Dobrinj, OŠ Vladimira Nazora Krnica, OŠ Ivana Gorana Kovačića Delnice, OŠ Podmurvice	380
2.6.2021. 15.10.2021. 2.11.2021.	Nevjerojatna priča o divovskoj kruški (Den Utrolige Historie om den Kæmpestore Pære)	OŠ Belvedere, OŠ Čavle, DV Zvezica mira	145
10.6.2021.	Uzbuna na Zelenom Vrh	OŠ Brajda	41
15.6.2021. 20.10.2021. 25.10.2021. 23.11.2021. 1.12.2021. 9.12.2021.	Moj brat lovi dinosaure (Mio fratello rincorre i dinosauri)	OŠ Nikola Tesla, OŠ Srdoči, OŠ Centar, OŠ Podmurvice	204
22.9.2021. 25.11.2021.	Slavna invazija medvjeda na Siciliju (La fameuse invasion des ours en Sicile)	OŠ Podmurvice, OŠ Srdoči, OŠ Gelsi, OŠ Brajda, OŠ Nikola Tesla	152

21.12.2021.(x3)			
1.10.2021. 17.11.2021. 10.12.2021. (x2) 14.12.2021. 22.12.2021.	Medvjedić Paddington 2 (Paddington 2)	OŠ Podmurvice, OŠ dr. Andrije Mohorovičić Matulji, OŠ Milan Brozović Kastav, OŠ Brajda	273
6.10.2021. 8.12.2021.	Pinokio (Pinocchio)	OŠ Ivana Gorana Kovačića Delnice, OŠ Podmurvice	101
6.10.2021. 15.10.2021. 20.10.2021.	Medena zemlja (Honeyland)	Prva riječka hrvatska gimnazija, Prva sušačka hrvatska gimnazija	59
8.10.2021. 13.10.2021. 24.11.2021.	Prof. Baltazar (Mestro Koko, Horacijev uspon i pad, Hanibalove Alpe, O mišu i satovima)	DV Turnić, DV Loptica Viškovo, DV Krnjevo	91
12.10.2021. 22.10.2021. 1.12.2021. 3.12.2021.	SpaceBoy (SpaceBoy)	OŠ Srdoči, OŠ Brajda	150
13.10.2021.	Stieg Larsson: čovjek koji se igrao vatrom (Stieg Larsson - Mannen som lekte med ilden)	Prva sušačka hrvatska gimnazija	30
14.10.2021. 19.10.2021. 11.11.2021. 12.11.2021. 30.11.2021.	Janko Stržić Farmageddon (A Shaun the Sheep Movie: Farmageddon)	OŠ Škurinje, OŠ dr. Andrije Mohorovičić Matulji, OŠ Podmurvice, OŠ Škurinje, OŠ Čavle	155
15.10.2021. 16.11.2021. 26.11.2021. 15.12.2021.	Moj tata kobasica (Mijn vader is een saucisse)	OŠ Srdoči, OŠ Delnice, OŠ Podmurvice	109
21.10.2021. 29.10.2021.(x2) 3.12.2021.	Duh u močvari	OŠ Ivana Gorana Kovačića Delnice, OŠ Fran Krste Frankopana Brod na Kupi, OŠ Turnić, OŠ Podmurvice	139
29.10.2021.	Zajednica (Une Colonie)	Željezničko tehnička škola Moravice	52
3.11.2021.	Greta (I am Greta)	OŠ Kozala	9
9.11.2021.	Vukovi (Los lobos)	OŠ Srdoči	50
10.11.2021. 24.11.2021.	Stari momci (Old Boys)	Prirodoslovna i grafička škola Rijeka	109
23.11.2021. (x3) 2.12.2021.	Nova hrvatska animacija/izbor kratkometražnih animiranih filmova : Skriveni talent, Pužić slikar, Slatki snovi i Tonka će sutra	DV Vladimir Nazor Kastav, DV Potok, DV Krnjevo	109
24.11.2021. 26.11.2021. 22.12.2021.	Izbor kratkometražnih animiranih filmova: Slatki snovi, Prvi korak, Prošlo je s kišom, Ježeva kuća	OŠ dr. Andrije Mohorovičić Matulji, OŠ Delnice, OŠ Brajda	145
17.12.2021.	Zašto skačem (The reason I jump)	Prva riječka hrvatska gimnazija	25

Gledanost Škole u kinu u online varijanti 2021.

Datum gledanja	Naslov	Škole	Broj gledanja
22.1.2021. 25.1.2021. 7.6.2021.	Los bando (Los bando)	OŠ Čavle , OŠ Ivana Mažuranića Novi Vinodolski OŠ Kozala	71
29.1.2021. 21.4.2021.	Ruben Brandt, kolekcionar	Akademija primijenjenih umjetnosti, Škola za primijenjenu umjetnost	17
29.1.-3.2.2021. 18.4.2021. 21.4.2021.	Medena zemlja (Honeyland)	Hotelijsko-turistička škola Opatija, Gimnazija Andrije Mohorovičića, Učenički dom Kvarner	130

3.2.2021. 11.2.2021. 18.6.2021.	Koyaa: Razigrani autić, Divlja ležaljka, Leteća bilježnica, Tvrdoglave naljepnice, Rasplesane čarape, Smrznuti šal, Život je potpuno lud, Živio, Koyaa!	DV Opatija, DV Đurđice, OŠ Nikola Tesla	158
3.2.2021. 12.3.2021. 26.3.2021. 29.4.2021.	Kratkometražni animirani filmovi Ivana Guljašević Kuman (Potraga, Nosorogov oglas, Zaljubljeni žabac, Prehladeni vuk, Krila za krokodila i Kuc Kuc)	DV Opatija, DV Girice Cres. DV Zlatna ribica Kostrena	188
5.2.2021. 9.2.2021. 10.2.2021. 8.3.2021. 12.4. 2021. 25.5. 2021. 14.6. 2021. 15.6. 2021. 20.12.2021.	Rocca mijenja svijet (Rocca verändert die Welt)	OŠ Podmurvice, OŠ Omišalj, OŠ Pećine, OŠ Nikola Tesla, OŠ Malinska-Dubašnica, OŠ Čavle	272
5.2.2021. (x2) 25.2.2021. 30.3.2021. 1.12.2021.	Vlak u snijegu	OŠ Centar, OŠ Kostrena, Dr Josip Pančić Bribir, OŠ Nikola Tesla, Centar za odgoj i obrazovanje	66
8.2.2021. 11.2.2021. 23.4.2021. 4.5.2021. 1.12.2021.	Dnevnik Diane Budisavljević	OŠ dr. Josipa Pančića Bribir, OŠ Jurja Klovića Tribalj, OŠ Kozala, Učenički dom Kvarner, Prva riječka hrvatska gimnazija	185
8.2.2021. 11.2.2021. 8.3.2021. 12.4. 2021. 19.4. 2021. 15.6.2021.	Haker (Hacker)	OŠ Ivana Mažuranića Novi Vinodolski, OŠ Dragutin Domjanić, OŠ Srdoči, OŠ Centar, OŠ Malinska-Dubašnica	170
9.2.-13.2.2021. 4.5.2021.	Moja sestra mršavica (Min lilla syster)	OŠ Čavle, OŠ Gornja Vežica	123
9.2.2021. 2.3.2021. 27.4.2021.	Priče iz davnine (Neva, Stribor, Potjeh, Regoč)	Dr Josip Pančić Bribir, OŠ Josip Pavličić	48
12.2.2021. 18.3.2021. 13.4.-20.4. 12.5.2021.. 11.5.2021. 13.5.2021. 17.5.2021. 21.5.2021. 9.6. 2021. 16.6.2021. 16.6.2021.	Nevjerojatna priča o divovskoj kruški (Den Utrolige Historie om den Kæmpestore Pære)	OŠ Srdoči, OŠ Nikola Tesla, OŠ Jabukovac Zg, OŠ Josip Pančić Bribir, OŠ Josip Pavličić, OŠ Malinska-Dubašnica, OŠ Turnić, OŠ Pećine	344
17.2.2021. 18.3.2021. 14.4.2021. 22.4.2021. 9.6.2021.	Zajednica (Une Colonie)	Obrtnička škola Opatija, Srednja škola "Vladimir Nazor" Čabar, Učenički dom Kvarner, Prva riječka hrvatska gimnazija, Škola za primijenjenu umjetnost	101
18.2.2021.	Ljubav ili smrt	OŠ Fran Krsto Frankopan Brod na Kupi	13
18.2.2021. 19.4.2021. 21.4.2021. 22.4. 2021. 26.4. 2021. 5.5. 2021. 7.6. 2021.	Moje neobično ljeto s Tess (Mijn bijzonder rare week met Tess)	OŠ Kozala, OŠ Srdoči, OŠ Čavle, OŠ Sv. Matej Viškovo	175
19.2.2021. 25.3.2021. 20.4.2021.	Zovem se Baghdad (Meu nome é Bagdá)	Obrtnička škola Opatija, Hotelijsko-turistička škola Opatija, Učenički dom Kvarner	109

19.2.2021.	Drveni neboder	OŠ dr. Josip Pančić Bribir	15
19.2.2021. 22.3.2021. 15.6.2021. 27.10.2021.	Gordon i Paddy (Gordon och Paddy)	OŠ Srdoči, OŠ Jabukovac, OŠ Centar, OŠ Josip Pavlišić	102
25.2.2021. 11.10.2021. 14.12.2021. 17.12.2021.	Stieg Larsson: čovjek koji se igrao vatrom (Stieg Larsson – Mannen som lekte med ilden)	Prirodoslovna i grafička škola, Prva sušačka hrvatska gimnazija, Prva riječka hrvatska gimnazija, Ekonomska škola,	113
26.2.2021. 29.3.2021. 16.6.2021. 27.10.2021. 19.11.2021.	Ježeva kuća	OŠ Srdoči, OŠ Josip Pančić Bribir, OŠ Pećine, OŠ Josip Pavlišić,	76
1.3.2021. 25.3.2021. 7.5.2021.	Glas	Srednja škola "Vladimir Nazor" Čabar, Prva riječka hrvatska gimnazija, Hotelijersko-turistička škola Opatija	148
9.3.2021. 13.4.2021. 20.4.4.2021. 5.5. 2021. 7.6.2021.	Moj brat lovi dinosaure (Mio fratello rincorre i dinosauri)	OŠ Srdoči, OŠ Pehlin, OŠ Čavle , OŠ Centar	141
29.3.2021. 12.4.2021. 23.4.2021.	Zagonetni dječak	OŠ Gornja Vežica, OŠ Srdoči, OŠ Nikola Tesla	88
15.4. 2021. 5.5.2021. 14.5.2021. 7.6.2021. 15.6.2021. 17.6.2021.	Uzbuna na Zelenom Vrh	OŠ Srdoči , OŠ Jabukovac, OŠ Kozala , OŠ Malinska-Dubašnica, OŠ Pećine, OŠ Čavle	181
4.5.2021. 20.5. 2021. 10.6.2021.	Sune i Sune (Sune vs Sune)	OŠ Srdoči	184
12.10.2021. 11.11.2021.	Vukovi (Los lobos)	OŠ Milan Brozović Kastav, OŠ Srdoči	30
20.10.2021.	Družba Pere Kvržice	OŠ Pećine	9
24.11.2021.	Duh u močvari	OŠ Pećine	20
23.12.2021.	Moj tata kobasica (Mijn vader is een saucisse)	Waldorfska škola Rijeka	12

Specijalna filmska knjižnica Art-kino

Specijalna filmska knjižnica Art-kino s radom je počela početkom 2016. godine, a trenutačno broji tri inventarne knjige koje obuhvaćaju skoro 800 naslova podijeljenih u Opću i Referentnu zbirku, gotovo 600 časopisa zbirke Periodika (19 naslova) te Audiovizualnu zbirku koja sadrži preko 400 DVD-a suvremenih i klasičnih filmskih naslova. Uz to, u fondusu Knjižnice nalazi se i Zavičajna zbirka u kojoj je preko 30 filmova autorski ili tematski vezanih za Rijeku, a dostupna je za gledanje svim njezinim članovima. Knjižnica je smještena u atriju samog Art-kina i svojom tematikom prva je takve vrste u Hrvatskoj, a posvećena je istraživanju i učenju o filmskoj umjetnosti kroz brojnu dostupnu građu, kao i putem komplementarnog programa *Film izvan okvira* u kojem gostuju autori kako bi predstavili svoja djela vezana za filmsku kulturu, a sastoji se od promocija knjiga i časopisa, razgovora s redateljima i ostalim filmskim stručnjacima te radionica, panela i okruglih stolova.

Tijekom godina prikupljena je građa koja se bavi filmskom kulturom, poviješću, teorijom i tehnikom, kojom se nastoji pokriti sva područja interesa koja vladaju na polju filmske umjetnosti (u rasponu od visoke do popularne kulture), a dosta artefakata prikupilo se putem pretplate na časopise (*Hrvatski filmski ljetopis*, *Filmonaut* te *Sight and Sound*). Knjižnica se stalno obogaćuje i vrijednim naslovima iz antikvarijata do kojih je sve teže doći kako za zbirku Periodike tako i za Opću zbirku, a kako je prošla godina bila u znaku projekta Ministarstva kulture i medija *Godina čitanja 2021*, knjižnični fond je pojačan za sve naslove programa *Adaptacija*. Čitanje filma (*Što je muškarac bez brkova*, *Štefica Cvek u raljama života*, *Osmi povjerenik*, *Kratki izlet* i *Uzbuna na Zelenom vrhu*), s čime će se nastaviti i ubuduće.

Fond Knjižnice mogu koristiti članovi Filmskog kluba Art-kina, a učlanjenje u Filmski klub za djecu i mlade do 15 godina ostvaruje se bez naknade, što je dodatan poticaj za korištenje fonda te razvoj interesa za filmsku umjetnost. Katalog knjižnice Art-kina (<https://akc-rijeka.zaki.com.hr>) dio je mrežnog informacijskog sustava ZaKi i njime se članovima omogućava svakodnevno i samostalno pretraživanje dostupnog fonda koji sadrži skoro 1.300 naslova. Obavijesti o radu knjižnice, kao i o samim aktivnostima vezanima uza nju, mogu se pronaći i na web-stranici Kina (www.art-kino.org).

Kvarnerska filmska komisija

Tijekom 2021. godine, *Kvarnerska filmska komisija* nastavila je pružati podršku svim zainteresiranim produkcijskim kućama i profesionalcima koji su odlučili svoje projekte ostvariti na području Primorsko-goranske županije. U obavljanju ovih aktivnosti, Art-kino usko surađuje s Gradom Rijeka, posebice s Odjelom za kulturu, Uredom Grada i Odjelom za komunalnu djelatnost.

Na području Primorsko-goranske županije tijekom 2021. godine realizirano je 19 većih audiovizualnih djela, a ističu se britanske serije *Hotel Portofino* i *The Ipcress File*, Netflixove produkcije *Clark*, *Spotify Untold* i *Anna K.*, kao i filmovi *Crossing*, *Krass Klasenfahrt*, *Smrt djevojčice sa žigicama* te *Escort*.

Valja naglasiti kako Hrvatska od 2012. uspješno provodi program poticanja ulaganja u proizvodnju audiovizualnih djela, pozicioniravši tako Hrvatsku kao poželjnu produkcijsku destinaciju i jednu od najatraktivnijih europskih zemalja za izvoz filmskih usluga. U narednim godinama očekuje se nastavak trenda povećanja proizvodnje audiovizualnih djela u Hrvatskoj, a Rijeka i Primorsko-goranska županija jesu svakako među najatraktivnijim područjima u Hrvatskoj kako za strane, tako i za domaće filmske produkcije.

Financijski poticaj za filmske i televizijske produkcije koje snimaju u Hrvatskoj dostupan je međunarodnim i lokalnim produkcijama u obliku povrata 25% od ukupnog iznosa opravdanih troškova učinjenih u Republici Hrvatskoj. U razdoblju od 2012. do 2021. godine na području Hrvatske snimano je ukupno 95 audiovizualnih projekata koji su ostvarili potrošnju od 1,3 milijarde kuna te pravo na povrat poticaja.

Vezano uz strane filmske produkcije koje su koristile program poticaja, možemo zaključiti da je 2021. godina bila uspješna te na razini prije pandemije. Tako je u 2021. godini sveukupno 16 projekata završilo snimanje, pridržavajući se pritom svih epidemioloških mjera, te je ostvarilo pravo na poticaj (25% povrata od ukupno potrošenih sredstava u Hrvatskoj).

Dva najveća ovogodišnja projekta su *The Ipcress File* (hrvatski partner i organizator snimanja je MP filmska produkcija) te *Hotel Portofino* čija je servisna produkcija hrvatska produkcijska kuća Drugi plan. Primjera radi, serija *Hotel Portofino* snimala se isključivo u Hrvatskoj te je imala ukupno 61 snimajući dan od kojih je 55 dana bilo upravo na području rada *Kvarnerske filmske komisije*. Uz to, ukupan budžet za prvu sezonu iznosio je više od 30 milijuna kuna, a najveći dio budžeta realiziran je upravo u našem gradu i županiji.

O značaju grada Rijeke i Primorsko-goranske županije, kada govorimo o zanimanju stranih filmskih produkcija, najbolje govori podatak da je od 16 stranih projekata koji su ostvarili poticaje u 2021. godini, čak 9 snimano na našem području. Riječ je o projektima *The Ipcress file*, *Hamilton*, *Clark*, *Hotel Portofino*, *Krass Klasenfahrt*, *Crossing*, *Over & Out*, *Sportify untold* te *Anna K*. Spomenuti projekti ostvarili su preko sto snimajućih dana na našem području, od ukupno preko 400 snimajućih dana u Hrvatskoj, čineći tako Kvarner najuspješnijom hrvatskom filmskom lokacijom u 2021. godini. Valja naglasiti da se tu govori isključivo o projektima iz Programa poticaja, dakle broj snimajućih dana na području Primorsko-goranske županije još je veći.

Kvarnerska filmska komisija u 2021. godini nastavila je članstvo u EUFCN – European Film Commission Network, mreži filmskih komisija u Europi. Mreža na mjesečnoj bazi organizira susrete europskih filmskih komisija putem Zoom platforme kako bi se unaprijedila interna komunikacija i suradnja između filmskih komisija pa je tako *Kvarnerska filmska komisija* dosad sudjelovala na svim *online* sastancima kako bi ojačala svoju vidljivost u filmskoj industriji čime se direktno utječe na izbor filmskih lokacija, a također smo sudjelovali i na glavnoj skupštini Europske mreže filmskih komisija koja se održala 15. prosinca putem Zoom platforme. U suradnji s Mrežom povodom Dana planeta Zemlje predstavili smo Nacionalni park Risnjak kao potencijalnu filmsku lokaciju na području Primorsko-goranske županije. Valja naglasiti kako smo predstavili i našu kinodvoranu u sklopu projekta kojim je EUFCN upoznao širu javnost sa svim filmskim lokacijama koje su bile u izboru za nagradu Lokacija godine 2020. godine. Naime, Art-kino *Croatia* jedna je od lokacija snimanja dokumentarnog filma Abela Ferrare *Sportin' Life* te je bila u izboru za spomenutu nagradu. Predstavljanje dvorane polučilo je uspjeha s obzirom na to da smo prethodnih mjeseci dobili nekoliko upita za snimanje u našem kinu. Također, sudjelovali smo na *online* predstavljanju virtualnog produkcijskog studija Ten Dots, smještenog u Sofiji u Bugarskoj, kako bismo se upoznali s novim rješenjima.

Za potrebe snimanja dugometražnog igranog filma *Pelikan* Filipa Herakovića, podržanog sredstvima Grada Rijeke za javne potrebe u kulturi, angažiralo se nekolicinu riječkih glumaca pa je tim povodom u Mini Art-kinu krajem siječnja održan *casting*.

Njemačka produkcijska kuća UFA planira snimanje još jednog projekta u Hrvatskoj u 2022. godini. Radi se o igranom filmu o njemačko-američkom dvojcu mađioničara i zabavljača Siegfried &

Roy. Tim povodom ponovno nas je kontaktirao *location* menadžer iz berlinskog Motiv Bueno kojemu je Kvarnerska filmska komisija pružila traženu lokacijsku pomoć.

U okviru projekta Fish Forward, WWF Adria snima kratke video portrete o ženama u ribarstvu diljem jadranske obale, od Rovinja do Lastova. Kvarnerska filmska komisija pružila je logističku pomoć snimateljici Karli Crnčević pri ishodovanju dozvole za snimanje na riječkoj ribarnici.

Esterhaus produkcija iz Zagreba u suradnji s Moglo produkcijom kao nositeljem projekta priprema snimanje nove reklame za Kaufland povodom njihovog 20-godišnjeg prisustva na hrvatskom tržištu. Kao područje snimanja izabran je Kvarner te je shodno tome *Kvarnerska filmska komisija* predložila dvije mikrolokacije na području Riječkog prstena te povezala produkciju s nadležnim tijelima.

Filming in Croatia povezo nas je s njemačkim *location* menadžerom Markusom Benschom, koji je u potrazi za slikovitim šumskim lokacijama u Hrvatskoj, kako bismo ga upoznali s lokacijama na području Gorskog kotara.

S dolaskom proljeća inozemna snimanja na području Rijeke i Primorsko-goranske županije intenzivirala su se pa je tako sredinom svibnja u Rijeci započelo snimanje nove britanske mini-serije *The Ipcress File* u režiji Jamesa Watkina, poznatog po radu na serijama *Black Mirror* i *McMafia* koja se svojevremeno snimala i na području našeg grada i županije. Produkcijske usluge za snimanje u Hrvatskoj pruža MP filmska produkcija koja je 2019. godine bila zadužena za snimanje američkog *blockbustera* *The Hitman's Wife's Bodyguard*, a za čije potrebe su u Art-kinu održani *castinzi* za statiste, a kao lokacija snimanja akcijskih scena poslužio je centar Rijeke.

Hotel Portofino, nova britanska serija ITV-a i Britboxa u režiji Adama Wimpennyja na liburnijskom području snimala se tijekom tri mjeseca. Serija se snimala isključivo u Hrvatskoj, a za snimanje je zadužena produkcijska kuća Drugi plan iz Zagreba, najpoznatija po snimanju najuspješnije hrvatske serije *Novine*. Glavna lokacija snimanja bio je Lovran, dok su se preostale scene snimale u Rijeci, Opatiji, na Grobniku te Istri. *Hotel Portofino* najveći je filmski projekt na području Primorsko-goranske županije i Hrvatske ove godine te kao takav iznimna promocija Kvarnera na brojnim tržištima na kojima je planirano prikazivanje serije. Druga sezona serija planira se također snimati u našem gradu i županiji tijekom 2022. godine.

Kvarner je izabran za snimanje Netflixove nove serije *Clark*, švedske serije čiju naslovnu ulogu, onu Clarka Olafssona, švedskog kriminalca poznatog po sudjelovanju u pljački banke prema kojoj je nastao termin Stockholmski sindrom, tumači slavni švedski glumac Bill Skarsgard, dok režiju potpisuje poznati redatelj Jonas Akerlund. Riječ je o projektu produkcijske kuće Scandinavian content group u suradnji s MP filmskom produkcijom iz Zagreba, a snimanje se odvalo na području Rijeke i Voloska. Snimanje se nastavilo i u rujnu, za čije potrebe je održan i *casting* za riječke statiste.

Još jedna švedska serija snimala se ove godine u Rijeci i Primorsko-goranskoj županiji. Riječ je o drugoj sezoni serije *Hamilton* u kojoj glavnu ulogu, onu tajnog agenta Carla Hamiltona, tumači Jakob Oftebro.

Ovog proljeća se na našem području snimao i njemački igrani film *Krass Klassenfahrt* u produkciji Blue Sky Adriatica. Film je nastavak najuspješnije njemačke web serije s preko 221 milijuna pregleda.

U svibnju je započelo i snimanje debitantskog dugometražnog filma *Crossing* nizozemske redateljice Jacqueline Van Vugt. Radnja filma odvija se za vrijeme prelaska brodom iz Maroka u

Španjolsku, a isprepliću se tri priče povezane sa strahom od gubitka. Riječ je o nizozemsko-belgijsko-hrvatskoj koprodukciji, a snimanje u Rijeci, Puli, Zadru i Zagrebu trajalo je 30 dana.

Slijedom dosadašnje uspješne suradnje, produkcijski tim Eclectica snimio je na području Primorsko-goranske županije još jedan kratkometražni film redateljice Silve Čapin – *Hortikultura*.

Sredinom lipnja sudjelovali smo na trodnevnom programu u organizaciji filmskog fonda ReAct koji se bavi sufinanciranjem filmova nastalih na području Slovenije, talijanske regije Friuli Venezia Giulia, Srbije i Hrvatske. Tema programa, koji je sadržavao niz radioničkih sadržaja, predavanja, predstavljanja primjera dobre prakse te radnih sastanaka jest bila jača cirkulacija filmova sufinanciranih od strane fonda ReAct u zemljama potpisnicima sporazuma. Na programu su sudjelovali brojni filmski stručnjaci, a dogovoreno je niz konkretnih akcija u cilju jače cirkulacije filmova nastalih na ovom području.

U srpnju i kolovozu su lokacije u našoj županiji poslužile za snimanje scena dvaju projekata produkcijske kuće Pakt Media, a radi se o njemačkom TV filmu *Ein sommer in Istrien* te njemačkom igranom filmu *Over & Out* njemačke produkcijske kuće Oma Inge Film, najpoznatije po radu na filmu *Razbijačica sustava*, nagrađenom Srebrnim medvjedom na Berlinaleu, koji se prikazivao i u Art-kinu.

Krajem srpnja se na području Rijeke i Opatije održalo snimanje dugometražnog hrvatskog igranog filma radnog naziva *Punim plućima* Radislava Jovanova Gonze, a u produkciji kuća FADE IN i Propeler film.

Nakon što su u 2020. godini održani prvi castinzi te pale prve klape dugometražnog igrano-dokumentarnog filma *Fiume o Morte!* Igora Bezinovića, snimanje samog projekta u produkciji hrvatske produkcijske kuće Restart održalo se u razdoblju od kolovoza do listopada ove godine.

Uvala Havišće u Jadranovu krajem je kolovoza poslužila kao filmski set za kratkometražni igrani film *Ljeto traje vječno* scenaristice i redateljice Nikice Zdunić, u produkciji kuće Izvan fokusa. Film se bavi odrastanjem i odnosom dviju prijateljica koje utjelovljuju Hana Grđan i Lara Petrović.

Uvala Havišće u Jadranovu krajem je kolovoza poslužila kao filmski set za kratkometražni igrani film *Ljeto traje vječno* scenaristice i redateljice Nikice Zdunić, u produkciji kuće Izvan fokusa. Film se bavi odrastanjem i odnosom dviju prijateljica koje utjelovljuju Hana Grđan i Lara Petrović.

Krajem ljeta se u Primorsko-goranskoj županiji snimala i Netflixova švedske serije *Spotify Untold* o osponu Spotifyja i o tome kako je revolucionirao glazbenu industriju kad je postao jedan od vodećih svjetskih *streaming* usluga.

Sredinom rujna u Rijeci se snimao i studentski uradak radnog naslova *Ogrlica* u režiji Leona Vatte, riječkog studenta treće godine režije, i kolegice Kristine Savić, a brojne lokacije na području Rijeke poslužile su kao atraktivne vizure koje će dočarati mediteranski milje u kojem je radnja filma smještena.

Pakistanska produkcijska kuća BHATTI Production zainteresirana je za snimanje *songa* za potrebe njihovog novog filma *Kuri Lahore Di Aye* na području Rijeke krajem listopada te im je pružena podrška pri pronalasku hrvatske produkcijske kuće s kojom bi surađivali.

U koprodukciji Blue Sky Adriatica, tijekom jeseni se na području županije snimala prva ruska Netflix serija *Anna K.*, moderna adaptacija romana Lava Tolstoja *Ana Karenjina*.

Smrt djevojčice sa žigicama, dugometražni igrani film Gorana Kulenovića i Zorana Ferića nastao prema motivima istoimene Ferićeve knjige, snimao se na Rabu tijekom listopada i studenog.

Glavne uloge tumače Ozren Grabarić, Jelena Lopatić i Goran Navojec. Partneri filma su Grad Rab, TZ Lopar i Rapska plovidba.

Tijekom listopada i studenog na području Gorskog kotara, Mošćeničke Drage i Opatije snimao se dugometražni igrani film *Escort* redatelja i scenarista Lukasa Nole te u produkciji Kinorame. Glavne uloge igraju Živko Anočić, Krešimir Mikić, Hrvojka Begović, Nikša Butijer, Igor Kovač i Hrvoje Barišić.

Treće izdanje filmske konferencije *PROFilm Days*, u organizaciji Zagrebačkog filmskog ureda i Hrvatskog audiovizualnog centra, održalo se 10. studenog *online* zbog pandemije COVID-19. Konferencija obrađuje ključna pitanja iz audiovizualne industrije, a glavni gost bio je svjetski priznati producent Paul Ritchie, dobitnik nagrade Oscar za film *Milijunaš s ulice*. Ritchie je u Hrvatskoj snimao nekoliko projekata, a serija *McMafia* osvojila je i nagradu Emmy. Ove godine u Hrvatskoj snimio je britansku špijunsku seriju *The Ipcress File*, a na konferenciji je rekao nešto više o svom iskustvu snimanja u Hrvatskoj. Tokom konferencije također je predstavljena DUART platforma Sanje Drakulić, prva digitalna platforma za filmske profesionalce u regiji čija je misija mapirati i povezati sve članove filmske industrije u Hrvatskoj.

Nadalje, u prosincu Kvarnerska filmska komisija sudjelovala je na industrijskom događanju Focus London posvećenom međunarodnim produkcijskim profesionalcima iz svijeta filma, televizije, reklama i igara. Ove je godine, u hibridnom izdanju samog programa, sudjelovalo preko 3 tisuće profesionalaca iz 118 zemalja, iz svih sektora kreativne industrije. Virtualno izdanje konferencije trajalo je četiri dana te se održalo više od 60 različitih programa, panela, radionica, prezentacija i slično. Uz bogat i raznolik program, Focus London ima iznimno dobro razrađenu digitalnu platformu koja služi kao mjesto susreta međunarodnih produkcija, odnosno pruža korisniku mogućnost virtualnog upoznavanja filmskih komisija, producenata, organizatora lokacija i ostalih profesionalaca iz filmskog svijeta, a sve temeljem vlastitih potreba i preferencija vezano uz budući projekt. Kvarnerska filmska komisija predstavljala se pod digitalnim štandom Hrvatskog audiovizualnog centra te smo stupili u kontakt s nekoliko inozemnih produkcija koje su zainteresirane za snimanje na području Rijeke i županije.

Drugo izdanje programa *Kvarner u kratkom* održalo se u Art-kinu 9. prosinca, a prikazana su četiri domaća kratkometražna filma snimljena u Primorsko-goranskoj županiji, nakon čega je uslijedio razgovor s autorima i autoricama koji je moderirala kulturologinja Marija Katalinić. Prikazani su sljedeći naslovi: *Hortikultura* (Silva Ćapin), *Martin Torpedo* (Toni Jelenić), *Oblaci su daleko* (Goran Nježić i Matija Tomić) te *U šumi* (Sara Grgurić). Program se održao u suradnji s Akademijom dramskih umjetnosti u Zagrebu, Filmaktivom te produkcijskim kućama Eclectica i B.A.K.A. Productions. Pored filmskog, održana su i dva radionička programa, prvi 8. prosinca koji se je održao u *online* varijanti putem Zooma, a vodila ga je producentica Tina Tišljar pod nazivom *Upoznaj filmsku profesiju: Producent*, te drugi 10. prosinca, održan u Dječjoj kući, koji je vodio *location manager* Dean Lalić pod nazivom *Upoznaj filmsku profesiju: Organizator lokacija*.

Suradnje i partnerstva

Art-kino nastoji razvijati suradničke modele s brojnim organizacijama. Time postizemo da naši resursi doprinose jačanju čitave riječke filmske i kulturne scene, da pojedine programe jednostavnije i racionalnije realiziramo te da dolazi do kulturne decentralizacije, dok gledateljima pružamo programe koje bismo samostalno ostvarili u puno nepovoljnijim financijskim okolnostima.

Značajan aspekt rada Art-kina nalazi se upravo u uspostavljanju suradnji s brojnim filmskim, kulturnim i obrazovnim institucijama, udrugama i školama čija djelatnost nije filmska, ali nas upravo

film povezuje u cilju širenja znanja. Održavanje suradnje s kulturnim institucijama omogućava i suvremenost, ne samo filmsku, već i na razini kulturne forme koja korespondira s problematikom i propitkivanjem sadašnjice, odnosno recentnih sociološko-političkih zbivanja te daje riječkoj publici uvid u aktualna društvena pitanja.

Partneri s kojima je Art-kino prošle godine surađivalo u izradi programa su sljedeći: ADU - Akademija dramske umjetnosti, Zagreb, Autlook Films, Castor Multimedia, Continental film, Deblokada, Filmbankmedia, Hrvatski centar za istraživačko novinarstvo i slobodu medija (HRCIN), Park Circus, Restart Label, Zagreb Film Festival, Blitz film & video, Discovery d.o.o., Festival mediteranskog filma Split, Film-protofilm, 25 FPS, Alfama Films Production, Editus d.o.o., Kaos LLC, Kino Mreža, Pari Pikule, Veleposlanstvo Republike Indije u Republici Hrvatskoj, Udruga Marinis Media, Arsenal - Institut für Film und Videokunst e.V., Centar film (Beograd), Hrvatska radiotelevizija, Hrvatski državni arhiv - Hrvatska kinoteka, Hrvatsko društvo filmskih kritičara, Jadran film, Jugoslovenska kinoteka, mk2 films, Pulsar Produkcija, Radar, Slovenska kinoteka, Animafest Zagreb, Autentic Distribution, Croatia film, Hrvatski audiovizualni centar, Istra film, Con Film, Alka film, Antitalent, Europa Cinemas, Europski parlament, Europska filmska akademija, Europska komisija (Kreativna Europa Media), Liburnia Film Festival, Manhattan Short, Motovun Film Festival, Akademija primijenjenih umjetnosti – Sveučilište u Rijeci, Bonobostudio studio, Distune promotion, Francuski institut, Goethe-Institut Kroatien, Veleposlanstvo Republike Češke u Zagrebu, Avala Film Way, B.A.K.A. productions, Duplicato, Eclectica, Filmaktiv te Muzej moderne i suvremene umjetnosti Rijeka.

Raznolikost svog programa Art-kino ostvaruje zahvaljujući brojnim suradnjama, od kojih se posebno ističu one s Hrvatskim audiovizualnim centrom, Hrvatskom kinotekom, Animafestom, 25FPS-om, Zagrebačkim i Motovunskim filmskim festivalom, Festivalom mediteranskog filma Split, Human Rights Film Festivalom, Udrugom Vanima, Hrvatskim filmskim savezom, kao i sa Slovenskom te Jugoslovenskom kinotekom. Pored toga, ustanova surađuje, osobito na lokalnoj razini, s brojnim udrugama i ustanovama u kulturi, školama, veleposlanstvima, institutima, fakultetima i pojedincima. Art-kino je, također, član mreže Europa Cinemas, CICAE - Confédération Internationale des Cinémas d'Art et d'Essai, ECFA – European Children's Film Association te Hrvatske mreže neovisnih kinoprikazivača.

Pored toga, u sklopu programa Škola u kinu Art-kino od samog početka bilježi postojanu suradnju s odgojno-obrazovnim ustanovama na razini Rijeke i Primorsko-goranske županije, a zadnje dvije godine, zbog uvođenja *online* verzije programa i na razini čitave države. Tako je tijekom 2021. godine Art-kino ostvarilo suradnju sa 16 dječjih vrtića, 33 osnovne škole, 11 srednjih škola te 4 visokoškolske ustanove.

Medijsko praćenje i promocija programa

Za promociju programa Art-kino koristi raznovrsne komunikacijske modele, a zbog epidemije virusa COVID-19, uobičajeni mehanizmi komunikacije prilagođeni su novoj situaciji te je naglasak promotivne djelatnosti od siječnja do prosinca bio fokusiran na pojačanu prisutnost u internetskoj sferi. Tradicionalni programski letci zbog neizvjesnosti održavanja programa, mogućih izmjena (primjerice, otkazivanja planirane distribucije određenih filmova) i dodatnih mjera uštede, tiskani su u izdanju Art-kina.

Internetska stranica www.art-kino.org važan je izvor informacija o programu koju se svakodnevno ažurira. Stranica sadrži informacije o programu, kao i arhiv filmova, mjesečne najave, najave posebnih događaja, fotogalerije i druge korisne materijale, odnosno brojne informacije koje kontekstualiziraju naše djelovanje u širem smislu. Krajem 2018. stranica je redizajnirana i prevedena

na engleski jezik kako bi se kino približilo inozemnoj publici, a prilagođena je i mobilnim uređajima s kojih korisnici sve češće pregledavaju mrežnu stranicu Art-kina. U 2021. godini omjer dolazaka s mobilnih i tablet uređaja naspram desktop kompjutera je 68% naprema 32% u korist mobilnih uređaja i to je trend koji se nastavlja.

Smanjenjem broja posebnih programa, uz izrazito ograničen kapacitet dostupnih mjesta u kinu te prekid rada kina tijekom čitavog travnja, u prvoj polovici 2021. bilježi se pad broja posjetitelja mrežnoj stranici Art-kina 47,2% u odnosu na izrazito uspješan prvi kvartal 2020. godine što je očekivan rezultat s obzirom na posve izmijenjene okolnosti rada kina i drugih kulturnih ustanova. Ipak, stanje se popravlja u trećem kvartalu kada je pad posjećenosti smanjen na 24,8% u prosjeku, uz smanjenje od 14,7% u rujnu prošle godine, dok četvrti kvartal bilježi pad od 18,2%. S druge strane, u trećem kvartalu zabilježen je rast posjećenosti stranice Program za 19,33% i posjećenost naslovnice za 14,22% dok je u četvrtom kvartalu on podjednak onom iz 2020. godine. Spomenuti pad s jedne strane direktno je povezan sa smanjenjem broja posebnih programa zbog pandemije, a s druge s dominantnim rastom i razvojem *streaming* platformi kojima su upravo izmijenjene navike društvenosti i socijalizacije u javnom prostoru išle na ruku. Pritom je nastavljena uzlazna putanja praćenja rada Art-kina na društvenim mrežama koje trenutno prati više od 13.300 korisnika Facebooka, više od 3.070 korisnika Instagrama te više od 940 korisnika Twittera. Društvene mreže Art-kina naročito u kontekstu smanjenja fizičkih okupljanja i veće prisutnosti korisnika, posebice mlađih generacija, na virtualnim platformama, u proteklim su se mjesecima pokazale kao važan izvor informacija, susreta i obostrane komunikacije publike i Art-kina.

U spomenutom razdoblju odvijala se i uobičajena promocija putem Citylight plakata više središnjih gradskih lokacija gdje su predstavljeni programi *Ljubav u doba korone*, *Ljubav u doba korone 2*, *Kultno kino: Romeo i Julia*, *Kieslowski srijedom*, *Ciklus Indijskog filma*, *Tragom Ivce Vidovića*, *Adaptacija*. *Čitanje filma*, *Ljetno Art-kino*, *Branko Bauer* i *Wong Kar-wai*. Istaknuti mjesečni programi Art-kina redovito se objavljuju i u sklopu mjesečnog priloga Novog lista *Rijeka INFO*.

Mediji izvrsno prate rad Art-kina, a o svim programima su obavješteni putem redovnih objava. Art-kino je svakodnevno zastupljeno u tiskanim medijima (*Novi list*, *La voce del popolo*, *Jutarnji list*, *Večernji list*...) i na internetskim portalima (*novilist.hr*, *mojarijeka.hr*, *torpedo.media*, *ziher.hr*, *culturenet*, *kulturpunkt*, *tportal.hr*, *teklic.hr*, *fiuman.hr*, *gloria.hr*, *riportal.hr*, *lokalni.večernji.hr*...), a nerijetko je prisutno i u središnjim televizijskim i radijskim informativnim emisijama (*HRT*, *HRT Radio Rijeka*, *RTL*, *Kanal Ri*, *Nova TV*, *Laganini FM Rijeka*, *Radio Korzo*). Posebnu medijsku pažnju nacionalnih i lokalnih medijskih kuća u siječnju je izazvala organizacija programa *Ljubav u doba korone*. Otvaranje programa popraćeno je u emisiji *Dobro jutro, Hrvatska*, *Regionalnom dnevniku* na *HRT-u*, na *Kanalu Ri*, u *Večernjem listu* i *Novom listu*, na *Radio Rijeci* te brojnim lokalnim medijima. Sličnim se interesom šire javnosti može pohvaliti i organizacija *online* platforme *Škola u kinu*, a velik doprinos vidljivosti Art-kina, kao i ostalih kulturnih ustanova Grada Rijeke, osiguran je otvaranjem Dječje kuće, novog kulturnog centra za djecu gdje Art-kino upravlja novom kinodvoranom.

U trećem kvartalu posebno je medijski popraćeno otvaranje nove sezone Art-kina uz premijeru nagrađivanog domaćeg filma *Murina*, kao i organizacija posebnog čitateljsko-filmskog programa Art-kina *Adaptacija*. *Čitanje filma*. U četvrtom kvartalu posebnu je pažnju medija izazvala hrvatska kinopremijera filma *Zbornica*, održana upravo u Art-kinu, te ciklus filmova posvećen velikanu korejske kinematografije Wong Kar-waiju.

Prostorni uvjeti i oprema

U protekloj godini nastavili smo voditi brigu o sigurnosti objekta i provedbi svih zakonskih propisa u ovom području, redovito smo održavali opremu, kao i sve objekte. Tijekom perioda zabrane održavanja javnih programa izvršili smo sve potrebne preglede prostora i opreme, prijavili smo pojedina oštećenja nadležnim službama te smo samostalno izvršili manje sitne popravke objekta. Isto tako, uredili smo projekcijsku kabinu i pripremili projekcijsku opremu za dugotrajnu pauzu, a otklonili smo i dio nedostataka na plinskom kotlu i alarmnom sustavu. Nastavljen je rad na sustavnoj katalogizaciji i arhiviranju promotivnih tiskanih materijala i plakata svih filmova te drugih programa koji su se održavali u kinu od njegova otvaranja 2008. godine, kao i arhiviranje te sortiranje filmskog materijala.

Početak listopada su obavljani redoviti godišnji servisi vanjskog i unutrašnjeg DCP projektor, a 35 mm i 16 mm projektor krajem prosinca. Krajem kolovoza i početkom rujna obavljani su i uobičajeni godišnji radovi na održavanju objekta (poliranje i farbanje, čišćenje, ispitivanje i dezinfekcija ventilacijskog sustava, dubinsko čišćenje gledališta, dezinfekcija prostora...) te čišćenje skladišta. Nabavljena je audiovizualna i informatička oprema potrebna za kvalitetniju realizaciju filmskih programa. Među većim nabavama navodimo novi projektor za projekcije filmskih podnapisa i manjih vanjskih projekcija, budući da je postojeći dotrajavao i nije ga bilo moguće popraviti. Također, zamijenjeno je i platno u dvorani, a na ljetnom kinu doručena konstrukcija za platno.

Tijekom godine obavljali smo druge redovite servise i održavanja: preglede dimovodnih kanala uz izdavanje atesta, servis vatrodjave i redovito održavanje vatrodjave, ispitivanje instalacija, čišćenje dimovodnih kanala, ličenje prostora, zaštitu na radu i zaštitu od požara te ostale radove vezane uz tekuće održavanje.

Od ožujka prošle godine, Art-kino upravlja i pojedinim prostorima u Dječjoj kući. Riječ je o kinodvorani opremljenoj najsuvremenijom opremom za reprodukciju slike i zvuka, odnosno laserskim 2k projektorom i pripadajućom lećom za 3D projekcije te *Dolby Atmos surround* zvučnom tehnologijom koja je po prvi put implementirana na ovim prostorima. Osim kinodvorane, Art-kino upravlja s dva manja studija za snimanje i montažu opremljenima s *chroma key* površinom za vizualne efekte i kompoziting, dva 4k kamkordera, 2 robotske kamere, raznim vrstama mikrofona za svaku namjenu, 6 kanalnim audio snimačem i audio mikserom, sustavom LED rasvjete na nosivoj konstrukciji ili stalcima od 12 led panela i pripadajućom kontrolom, video mikserom s kontrolnim panelom za kreiranje virtualnog studija i prijenose uživo te ostalom potrebnom opremom i softverima za izvođenje radionica i drugih programa. Navedeni prostori i oprema omogućuju izvođenje raznovrsnih edukacijskih programa, od *klasičnog* igranog i dokumentarnog filma i TV reportaže te radijskih *podcasta*, do digitalne 2D i 3D animacije i vlogova.

Također, nastojali smo redovito i kvalitetno održavati novu opremu Dječje kuće, a redovito smo obavještavali i nadležne o svim uočenim nedostacima kako bi se isti ispravili te kako bismo sačuvali izuzetno vrijednu audiovizualnu opremu.

Financijski pokazatelji

Grad Rijeka je u protekloj godini podržao rad Art-kina u ukupnom iznosu od **2.712.158,80 kuna**, dok su drugi izvanproračunski prihodi iznosili **872.895,04** kune te je zabilježen pad vanproračunskih prihoda u odnosu na prethodnu proračunsku godinu.

Smanjenje prihoda direktna je posljedica pandemijskih uvjeta rada: zatvaranja dvorane, otkazivanja i odgađanja programa, ograničavanja aktivnosti i kapaciteta gledališta (između 15 i 99 mjesta, ovisno o stupnju mjera) koji su doveli do manjeg broja gledatelja i posjetitelja te samim tim i

manjeg prihoda od prodaje ulaznica. Isti je bio nešto viši no u 2020. godini, no i dalje puno manji u odnosu na 2019. godinu.

Ostali vanproračunski prihodi ostali su na razini ranijih godina. Posebno ističemo pomoć Hrvatskog audiovizualnog centra (376.000,00 kuna), Primorsko-goranske županije (80.000,00) i Ministarstva kulture i medija (20.000,00 Kn). Ove su pomoći i donacije namjenske i odnose se na programe poput Škole u kinu, Kvarnerske filmske komisije te Posebnih filmskih programa i trošene su isključivo u te svrhe. Od prodaje ulaznica i članarina u *Filmskom klubu* ostvarili smo 287.390,29 kn, što je za 28.047,32 kn više nego u 2020. godini. Vlastiti prihodi ostvareni su u iznosu 30.475,82 kn, a donacije od Europa Cinemas u iznosu 73.228,93 kn. Ostalih namjenskih prihoda i donacija ostvarili smo 5.800 kn.

Unatoč nepovoljnim okolnostima, uspjeli smo održati ravnotežu prihoda i rashoda, u prvom redu kroz racionalizaciju troškova, učinkovito raspolaganje ljudskim, materijalnim i tehničkim resursima te šireći izvore prihoda. Dodatno, kroz brojne suradnje ostvarili smo niz *in-kind* potpora, prvenstveno u prikazivačkim pravima, prijevodima i transportu kopija te smo tako realizirali brojne programe po relativno povoljnim uvjetima.

S poštovanjem,

Slobodanka Mišković

ravnateljica Art-kina

